

Lyndsay Fayeová

BOHOVÉ GOTHAMU

„Brilantní detektivní série.“

GILLIAN FLYNNOVÁ

Lyndsay
Fayeová

BOHOVÉ GOTHAMU

Nakladatelství Paseka
Praha – Litomyšl

PŘELOŽIL MICHAL PROKOP

THE GODS OF GOTHAM

Copyright © 2012 by Lyndsay Faye

All rights reserved.

Translation © Michal Prokop, 2014

ISBN 978-80-7432-481-9 (váz.)

ISBN 978-80-7432-531-1 (ePub)

ISBN 978-80-7432-533-5 (mobi)

ISBN 978-80-7432-532-8 (PDF)

*Pro mou rodinu, která mě naučila,
že i když vám něco podrazí nohy,
nesmíte zapomenout na svůj původní směr,
nebo půjdete někam trochu jinam.*

V létě 1845 město New York po několika letech vášnivých politických debat konečně vytvořilo vlastní policii.

Brambory byly jako plodina, která dokáže vytvořit značnou výživovou hodnotu v omezeném neúrodném prostoru, dlouhou dobu základní potravinou irských rolníků. V létě 1844 týdeník *Žahradníkův zpravodaj a zemědělský věstník* znepokojeně oznámil, že úrodu brambor ničí nákaza „náležející do kmene plísni“. Zpravodaj čtenáře informoval, že není známa příčina ani ochrana.

Tyto dvě události město New York navždy změnily.

POUTNÍKŮV ODKAZ

Odvážní mužové, laskavé ženy – pověz, co přivádí je sem?

Proč přerвали křehká pouta s rodinami a s domovem?

Dát volnost duchu člověka, ten úkol svěřilo jim nebe,

jdou vpřed za lidský rod, nejen za sebe.

Tak končínám západním dar skvostný mohou dát:

„Bez biskupa církev – bez krále stát.“

Vám, vladaři a preláte, se nikdy více klanět nebudou,

v hrudích žhne zbožnost a svobodně kráčejí cestou svou

a srdce chrabrá vědí, že lepší snad by bylo opustit svět,

než před tyranem, jenž duši volnost upře, hrbít hřbet.

Dál s heslem tím se chladnými vlnami budou brát:

„Bez biskupa církev – bez krále stát.“

*Hymnus zpíváný po kázání v evangelikálním
svatostánku v New Yorku, 1843*

PROLOG

Když jsem u svého stolu v Hrobkách sestavoval úvodní hlášení, napsal jsem:

V noci 21. srpna 1845 jedno z dětí uniklo.

Nečekali byste, že ze všech úmorných činností, jimž se policista města New Yorku musí dennodenně věnovat, nejvíce nesnáším právě papírování. Ale je to tak. Naskakuje mi husí kůže, sotva pomyslím na spisy.

V policejních hlášeních se má psát o tom, že „X zabil Y s pomocí Z“. Jenže fakta bez motivů a bez příběhu jsou jako pouliční ukazatele s úplně oprýskanými nápisy. Zbytečná jako prázdné náhrobní kameny. Z poznámek o případu mě hlava rozbolí stejně spolehlivě jako z mizerného novoanglického rumu. Strohý marš údajů nevypovídá nic o tom, proč lidé páchají bestiální činy – z lásky či nenávisti, v sebeobraně nebo z chamtivosti. Nebo kvůli Bohu, v tomto konkrétním případě, ačkoli myslím, že Boha to příliš nepotěšilo.

Pokud se díval. Já jsem se díval a žádnou radost jsem neměl.

Zkusím třeba popsat jednu událost ze svého dětství tak, jak bych měl psát policejní hlášení:

V říjnu 1826 vypukl ve vesnici Greenwich Village požár ve stáji vedle domu, kde bydlel Timothy Wilde, jeho starší bratr Valentine Wilde a rodiče Henry a Sarah. Třebaže požár začal nenápadně, zabil oba dospělé, když po vzplanutí petroleje přeskočil na hlavní budovu.

Timothy Wilde jsem já a můžu vám říct, že z téhle zprávy *nic* nevyčtete. Vůbec nic. Celý život kreslím uhlem obrázky, abych zaměstnal prsty a zbavil se pocitu, že se mi kolem krku utahuje

provaz. A jediný list balicího papíru s kresbou rozpadlého statku s trčícími trámy vám poví víc než tahle věta.

Postupně si však na líčení zločinů zvykám, když teď nosím odznak s policejní hvězdou. A naše války kvůli Bohu mají tolik obětí. Předpokládám, že pokud jste se kdysi dávno označili za katolíky, znamenalo to, že otisk vaší boty nosí na krku protestanti, ale po stovkách let a na opačné straně širokého oceánu by přece zášť měla vyprchat, když už nic jiného. Místo toho sedím a sepisuji zprávy o krveprolití. O všech těch dětech, a nejen dětech, o dospělých Irech a Američanech a všech, kteří se vlivem osudu ocitli na špatném místě, a jenom doufám, že tím psaním vytvořím něco jako památník. Chovám naději, že pokud vypíšu dost inkoustu, neodbytná úzkost v mé hlavě poněkud ustoupí. Myslel jsem, že než se dostaví suchý dřevěný pach října a do rukávů kabátu se mi opře vítr, vzpomínky na srpnové zločiny už budou na ústupu.

V tom jsem se spletl. Ale už jsem zažil horší mýlky.

Takhle to začalo a já dnes znám dotyčnou dívku líp a můžu psát jako člověk, ne jako policajt s měděnou hvězdou:

V noci 21. srpna 1845 jedno z dětí uniklo.

Dívce bylo deset let a vážila dvaadesát liber. Oblečená byla do tenké bílé košilky s krajkou na širokém, jemně vyšíváném límci. Tmavé kaštanové vlasy měla na temeni svázané do volného uzlu. Otevřeným křídlovým oknem zlověstně vanul teplý vítr, když jí noční košile sklouzla z jednoho ramene a bosé nohy se dotkly tvrdé dřevěné podlahy. Náhle ji napadlo, jestli ve stěně pokoje není díra, kterou by ji mohli sledovat. Bylo by jim to podobné. Zdálo se, že vzduch zhoustl, takže se jím prodírala jako vodou.

Svázala troje ukradené dámské punčochy a připevnila je k háčku na železné okenici. Postavila se do okna a odlepila si noční košili od těla. Vlhká látka se jí přichytávala na kůži a zpomalovala její pohyby. Když slepě vykročila z okna a pověsila se na punčochy, srpnový vzduch kolem ní pulzoval a ona sklouzla dolů na prázdnou pivní bečku.

Dívka odbočila z Greene Street na Prince Street a pokračovala k Broadwayi, podobající se divoké řece. Oblečená jen do nočního úboru se vyhýbala osvětleným místům. V deset hodin večer je na Broadwayi všechno rozmazané. Před očima se jí míhaly hedvábné obleky. Muži s chtivýma očima, odění do černých sametových vestiček, kráčeli do salonů se zrcadlovými stěnami. Dokaři, politici, obchodníci, skupinka kamelotů s nezapálenými doutníky mezi růžovými rty. Tisíc vznášejících se párů bdělých očí. Tisícere nebezpečí dopadení. A protože už zapadlo slunce, na všech nárožích postávaly lehké ženy. Prostitutky s křídově bílými ňadry, zoufale bledé pod nánosem líčidel, se po pěti či šesti shlukovaly do skupinek podle příslušnosti k nevěstincům a podle toho, zda se krášlily diamanty, nebo si mohly dovolit jen popraskané zažloutlé napodobeniny.

Dívka spolehlivě rozpoznala i ty nejbohatší a nejzdravější pouliční mury. Rozdíl mezi běhnami a dámami byl patrný na první pohled.

Když zpozorovala mezeru mezi rozplizlými postavami a povozy, vyrazila jako noční motýl ze stínu. Přála si být neviditelná a mířila po široké cestě na východ. Bosá chodidla pleskala po kluzké dehtové špíně a dívka málem uklouzla po ohlodaném kukuřičném klasu.

Srdce jí poskočilo v návalu paniky. Upadne – všimnou si jí, a to bude konec.

Zabili ty ostatní děti pomalu, nebo rychle?

Neupadla však. Světla vozů, odrážející se od bezpočtu okeních tabulek, byla náhle za ní a ona opět letěla. Za ní se neslo jen pár dívčích vzdechů a jeden poděšený výkřik.

Nikdo se za ní nerozběhl. V tak velkém městě to ale nelze nikomu vyčítat. To se jen lhostejnost čtyř set tisíc lidí slila do jediné modročerné kaluže nezájmu. Proto jsme tu my policajti, myslím... abychom se jako jedni z mála zastavili a dívali se.

Později vyprávěla, že její okolí připomínalo špatný obraz – všechno bylo syrové, dvourozměrné a vyvedené rozpitými

vodovými barvami. Také jsem pocit nepřítomnosti zakusil. Vzpomíná si na krysu, jež na chodníku okusovala kus hovězí ohánky, a pak už na nic. Hvězdy na letním nebi. Tlumený lomoz vlaku na železných kolejích mezi New Yorkem a Harlemem, srst jeho dvou přehřátých tažných koní, mokrá a olejnatá ve světle plynových lamp. Cestující v cylindru se bez zájmu ohlíží směrem, odkud přijeli, a jeho ruce, spočívající na okenním parapetu, si pohrávají s hodinkami. Otevřenými dveřmi dílny je vidět podlaha pokrytá pilinami a na ulici se valí nedokončené skříně a nohy k židlím, zpřeházené jako její myšlenky.

Opět se rozhostí dusné ticho a kolem není nic k vidění. Dívka si znovu odlepuje vlhkou látku od těla.

Zabočila na Walker Street a minula skupinu mladých elegantů s lesklými vlasy a monokly, odpočatých a plných síly po chladivé koupeli v mramorových vanách u Stoppaniho. Téměř jí nevěnovali pozornost, neboť usoudili, že pokud má namířeno do díry, jako je Šestý okrsek, nejspíš tam bydlí.

Koneckonců, *vypadala* jako Irka. *Byla* Irka. Který rozumný muž by se zabýval irskou holkou, jež utíká domů?

Já ano.

Na toulavých dětech mi záleží mnohem víc. Mám k nim daleko blíž. V první řadě proto, že jsem býval jedním z nich, tedy skoro. Za druhé, policie má ty vyhublé a umouněné fakany chytat, kdykoli se jí připlou do cesty. Má je zavřít do ohrady jako dobytek a pak v zamčeném voze odeslat po Broadwayi do Útulku. Jenomže tyhle děti stojí v naší společnosti níž než jerseyké krávy. A rozuteklé lidské bytosti se do houfu shánějí obtížněji než dobytek. Když je policajti obklíčí, děti mají v očích jakousi vášeň, bezmocnou, a přece prudkou... vášeň, kterou poznávám. A proto nikdy, za žádných okolností takovou věc neudělám. Ani kdyby na tom závisela moje práce. Nebo můj život. Nebo život mého bratra.

Tu noc jednadvacátého srpna jsem nepřemýšlel o zaběhlých dětech. Přecházel jsem Elizabeth Street a měl náladu pod psa. Před půlhodinou jsem si sundal měděnou hvězdu a mrštil jí

o zed. Teď už jsem ji měl zase v kapse a společně s klíčem od domu se mi zarývala do prstů. V uklidňující vnitřní modlitbě jsem proklínal svého bratra. Cítit vztek je pro mě mnohem jednodušší než si připadat ztracený.

Bůh zatrat Valentina Wildea, opakoval jsem v duchu, a Bůh zatrat všechny nápady v jeho pitomé hlavě.

Pak do mě slepě narazila ta dívka. Jako když proti vám vítr mrští útržek papíru.

Chytil jsem ji za ruce. Její těkající oči i v měsíčních paprscích tlumených kouřem matně svítily jako dva úlomky z křídla chrlice, zříceného z kostelní věže. Měla nezapomenutelnou tvář, čtvercovou jako rám obrazu, s melancholickými opuchlými rty a tupým nosíkem. Na ramenou se jí skvěly bledé pihy a na deset let byla malá, třebaže se nesla tak ladně, že ve vzpomínkách působila větší než ve skutečnosti.

Já jsem si však ve chvíli, kdy se vrávoravě zastavila o mé nohy, zatímco jsem té noci stál před svým domem, všiml jenom toho, že je celá zbrocená krví.

JEDNA

Prvního června připlulo sedm tisíc emigrantů... a zástupce vlády obdržel zprávu, že lodní lístek si jich na sezonu zakoupilo 55 000, skoro všichni z Irska. Podle některých odhadů z této země do Kanady a Států přicestuje až 100 000 lidí. Ze zbytku Evropy se do Států vydá pravděpodobně dalších 75 000.

NEW YORK HERALD, LÉTO 1845

Práce policisty v Šestém okrsku města New Yorku se pro mě stala nepříjemným překvapením.

Není to povolání, jaké jsem si pro sebe v sedmadvaceti představoval, ale všichni ostatní policajti by vám nejspíš řekli to samé, protože před třemi měsíci toto povolání ještě neexistovalo. Jsme nově zrozenou silou. Možná bych měl začít tím, jak jsme se před třemi měsíci, v létě 1845, vlastně stali policisty, ačkoli je dost těžké o tom mluvit. Tato vzpomínka se tlačí na první místo mezi mými nejošklivějšími. Ale vynasnažím se.

Osmnáctého července jsem stál za barem v Nickově ústřicovém sklípku, kde jsem trávil čas od svých sedmnácti. Obdélníkový pás světla ze dveří nad schody dopadal na špinavou prkennou podlahu. Mám rád červenec, třeba ten konkrétní odstín modré, který se rozšířil nad světem, když jsem ve dvanácti letech pracoval na přívozu na Staten Islandu a plnými doušky vychutnával slaný vánek. Jenže léto roku 1845 bylo špatné. Vzduch byl kvasnicový a vlhký jako chlebová pec kolem jedenácté a jeho chuť ulpívala v krku. Ze všech sil jsem se snažil nevnímat odporný nasládlý pach zpoceného davu a mršiny těžného koně, která se rozkládala v uličce za rohem. V New Yorku se údajně mají vyskytovat popeláři, ale to se jenom povídá. Před mnou ležel otevřený *Herald*, již přečtený odzadu dopředu, jak je mým ranním zvykem, a samolibě hlásal, že rtuť teploměru dosáhne pětaticítky a úžeh skolil několik dalších dělníků. Můj

názor na červenec se vytrvale zhoršoval. Přesto jsem si nemohl dovolit rozmrzelost. Ne toho dne.

Byl jsem si jistý, že do baru zavítá Mercy Underhillová. Neobjevila se už čtyři dny, což byl podle všeho rekord, a já jsem s ní potřeboval mluvit. Nebo se o to aspoň pokusit. Nedávno jsem dospěl k názoru, že si nadále nebudu komplikovat život tím, že ji zbožňuju.

Nickův podnik se podobal mnoha jiným a mně se zamlouvala jeho dokonalá tuctovost. Na dlouhý bar se vešly cínové tácy s ústřicemi i tucty pivních sklenic a skleniček s whisky a ginem. Protože byl napůl pod zemí, panovalo tam šero jako v jeskyni. Dopoledne si však dovnitř našlo cestu světlo, takže nebylo třeba zapalovat petrolejky, jež zanechávaly půvabné kouřové stopy na omítce. Vybavení sestávalo jen z několika boxů s holými lavicemi podél stěn, opatřených závěsy, které však nikdy nikdo nezatahoval. U Nicka si lidé nesdělovali tajemství. Bar byl arénou energických mladých býků a medvědů, pokřikujících na sebe přes celou místnost po dvanácti-hodinové šichtě na burze.

Odléval jsem galon whisky zrzavému chlapci, kterého jsem neznal. Břeh East River se hemží přistěhovalci, kteří se ještě kymácejí po plavbě, a Nickův podnik je na New Street hned u vody. Kluk čekal s hlavou nakloněnou ke straně a rukama opřenýma o cedrový pult. Vypadal jako vrabčák. Na osm let byl moc vysoký a na deset moc vyplašený. Tenké údy, oči skelně pátrající po drobttech.

„To je pro tvoje rodiče?“ Otřel jsem si prsty do zástěry a zašpuntoval hliněný džbáněk.

„Pro taťku.“ Pokrčil rameny.

„Dvacet osm centů.“

Sáhl do kapsy pro kupičku rozličných mincí.

„Dva šilinky jsou pětadvacet centů, takže si vezmu tyhle dvě a popřeju hodně štěstí. Jsem Timothy Wilde. Neprodávám patoky a nepančuju.“

„Díky,“ zajíkl se a sáhl pro džbáněk.

Pak jsem uviděl, že má na potřhané košili v podpaží tmavé sirupové skvrny od toho, jak zkoušel ztopit melasu z moc plného sudu. Takže můj poslední zákazník je taky zloděj cukru. Zajímavé.

Tohle je starý barmanský trik: Všímám si na lidech mnoha věcí. Mohl bych pracovat leda v nóbl městském výčepu, kdy bych nepoznal rozdíl mezi irským klukem z přístavu, který dělá kariéru v pašovaném cukru, a starousedlickým synkem, co jenom přišel pro pití. Barmani si vydělají daleko víc peněz, když jsou chytrí, a já jsem si spořil veškerou hotovost, která mi přišla pod ruku. Na něco tak významného, že se to nedalo nazvat jen *důležitým*.

„Na tvém místě bych zkusil jiné řemeslo.“

Lesklé vrabčí oči se změnily ve škvírky.

„Místo toho cukru,“ vysvětlil jsem. „Pokud prodáváš něco, co není tvoje, lidem to vadí.“ Zvedl jeden loket, takže paže na okamžik připomínala křídlo. „Předpokládám, že máš naběračku a kradeš sirup ze sudů, když trhovci vracejí drobné. Nech toho a přeptej se mezi kameloty. Ti si taky přijdou na slušnej vejvar a nikdo je nezbihe, když si prodavači zapamatují jejich prohnané ksichtíky.“

Kluk s křečovitým příkývnutím odběhl a držel orosený džbánec pod perutí. Připadal jsem si náramně chytrý a navrch laskavý.

„Těmhle mizerům nemá smysl radit,“ poznamenal Hopstill z konce barového pultu a upil ze své dopolední sklenice ginu. „Nejlíp by udělal, kdyby se cestou utopil.“

Hopstill se narodil v Londýně a založením není zrovna publikán. Má ztrhaný koňský obličej a zažloutlé tváře. Za to může síra. Hopstill ve svém podkroví vyrábí hezké pyrotechnické efekty pro Niblovo divadlo. Na děti kašle. Mně děti nevadí, protože se mi líbí jejich bezprostřednost. Kromě toho kašle taky na Irčany. To je ale docela běžné. Podle mě není spravedlivé vyčítat Irům, že berou tu nejpodřadnější a nešpinavější práci, jestliže jim nikdo žádnou jinou nenabídne, jenomže

spravedlnost nepatří k silným stránkám našeho města. A těžko seženete jinou než tu nejpodřadnější a nejšpinavější práci, pokud již většinu míst obsadili vaši soukmenovci.

„Četl jsi *Herald*,“ opáčil jsem co nejkldněji. „Čtyřicet tisíc přistěhovalců od loňského ledna. Mají se snad všichni živit kapsářstvím? Potřebujou poradit. Taky bych radši pracoval, než kradl, ale krást je lepší než hladovět.“

„Trapná výmluva,“ ušklíbl se Hopstill a přejel si dlaněmi po snopech žluté slámy, kterou vydával za vlasy. „Sám jsi četl *Herald*. Na tom jejich smradlavém kousku bláta se schyluje k občanské válce. A nedávno přišla zpráva z Londýna, že jim začaly hnít brambory. Slyšel jsi o tom? Prostě hnijou, jako kdyby přišla egyptská morová rána. Ne že by to bylo úplné překvapení. Já dávám ruce pryč od rasy, která na sebe přivolala hněv Boží.“

Zamrkal jsem. Už mnohokrát mě však šokovaly hlubokomyslné názory hostů ohledně katolické církve, kterou znali jen podle její irské podoby. Hostů, kteří jinak působili docela rozumně – alespoň co se týče vzhledu. *Když přijdou novíky, kněz je ze všeho nejdříve zprzní, a kněží, kterým to jde nejlíp, se dočkají povýšení – do prvního znásilnění je ani nevysvětlí. Snad jsi slyšel, Time, že se papež živí masem potracených plodů; to přeci vědí všichni. Ten volný pokoj bych rozhodně nepronajal Irčanovi, protože co kdyby ti ďáblové, které povolávají na svoje rituály, ublížili malému Jamesovi?* Papežství je všeobecně považováno za ohavnou zhoubu křesťanství pod vedením Antikrista a Pán ho prý po svém druhém příchodu rozmáčkne jako mravence. Na podobné nesmysly neodpovídám ze dvou důvodů: idioti zacházejí s fakty jako malé děti a z celého toho tématu mě bolívá hlava. A člověk stejně nic nenadělá. Američané zastávají tyhle názory od přijetí zákona o cizincích a pobuřování v roce 1798.

Hopstill si moje mlčení mylně vyložil jako souhlas. Přikývl a napil se. „Tihle žebráci hned po příjezdu začínají krást všechno, co není přibité. Škoda mluvit.“

Rozumí se samo sebou, že zkrátka přijíždějí. Docela často se od Nicka vracím domů kolem doků na South Street, je to

jen dva bloky, a vidím jednu loď vedle druhé a na nich cestujících jako blech. Je to tak už léta – i během finanční krize po roce 1837. Dnes je zase práce, buduje se železnice a stavějí se sklady. Ale ať vám je přistěhovalců líto, nebo byste je nechali utopit, na jednom se občané shodnou: je jich hrozně moc. Valí se k nám Irové, což jsou vesměs katolíci. A skoro všichni starousedlíci si taky myslí, že se nám nedostává prostředků ani odhodlání tyhle lidi nasytit. Jestli se to ještě zhorší, otcové města budou muset sáhnout do peněženek a zavést nějaká opatření na uvítanou – aby se nově příchozí nehoufovali v přístavních uličkách a nežebrali o kůrku chleba u kapsářů, dokud se sami nenaučí krást. Předešlý týden jsem šel kolem lodi vyvrhující sedmdesát nebo osmdesát kostlivců ze Smaragdového ostrova, imigrantů, kteří skelným pohledem zírali na metropoli jako na zázrak.

„Tohle není zrovna ušlechtilé, vid', Hopsi?“ poznamenal jsem.

„Ušlechtilost s tím nemá nic společného.“ Zamračil se a s tlumeným cinknutím odložil sklenici na pult. „Nebo spíš tohle velkoměsto nedbá na ušlechtilost v případech, kdy je ušlechtilost ztrátou času. Dřív bych morálce naučil prase než Ira. A dám si talíř ústřic.“

Zavolal jsem objednávku tuctu ústřic s pepřem na Juliuse, mladého černocho, který je čistil a otevíral. Hopstill člověku spolehlivě pokazí náladu. Už už jsem mu to chtěl říct, jenže vtom do pásu světla ode dveří zasáhl stín a do našeho baru vstoupila Mercy Underhillová.

„Dobrý den, pane Hopstille,“ zašveholila. „A vám také, pane Wilde.“

Kdyby byla Mercy Underhillová ještě dokonalejší, zamilovat se do ní by trvalo celý den. Má však právě tolik nedostatků, aby to bylo směšně snadné. Její brada, kupříkladu, vypadá kvůli svislé brázdě jako broskev a modré oči má tak daleko od sebe, že při rozhovoru působí poněkud nechápavě. Jenže její hlava má k nechápavosti pěkně daleko, což někteří muži rovněž považují za chybu. Velice sečtělá a bledá Mercy vyrostla

na spisech reverenda Thomase Underhilla a diskusích s ním. Muži, kteří si všimnou, jak je krásná, stojí před herkulovským úkolem odlákat její pozornost od nejnovějších knih nakladatelství Harper Brothers.

Snažíme se o to ze všech sil.

„Chtěla bych dvě pinty... dvě? Ano, myslím, že dvě by měly stačit. Novoanglického rumu, prosím, pane Wilde,“ požádala. „O čem jste mluvili?“

Neměla žádnou nádobu, jen otevřený proutěný košík a v něm mouku, bylinky a jako obvykle chvatně naškrábané útržky nedokončené poezie, a tak jsem sáhl do police pro skleněný džbánek. „Hopstill dokazoval, že New York oplývá dobročinností jako prodejce rakví ve městě, kde řádí mor.“

„Rum,“ pronesl Hopstill mrzutě. „Netušil jsem, že vy nebo reverend holdujete rumu.“

Mercy si uhladila pramen hladkých, avšak neposlušných černých vlasů a vstřebávala jeho poznámku. Horní ret jí přesahuje přes spodní, který vtahuje ještě hlouběji, když přemýšlí. Jako právě teď.

„Věděl jste, pane Wilde,“ začala, „že *elixir proprietatis* je jediný lék, který přináší okamžitou úlevu, jestliže hrozí úplavice? Drtím šafrán s myrhou a aloe a poté směs zaliju novoanglickým rumem a nechám čtrnáct dní na horkém slunci.“

Mercy zaplatila hromádkou desetacentů. Pořád mě těšilo cinkání tolika kovových peněz. Za krize mince úplně zmizely a nahradily je poukázky na jídlo v restauracích a lístky na kávu. Člověk po deseti hodinách osekávání žuly dostal jako výplatu mléko a škeble.

„To tě naučí vyptávat se Underhillů, Hopsi,“ pronesl jsem přes rameno.

„Pan Hopstill se na něco ptal, pane Wilde?“ podivila se Mercy.

Tahle ona mluví, a ať se propadnu, jestli mi z toho pokaždé nezdřevění jazyk. Dvě mrknutí, tajemný výraz ztracené laně, poznámka pronesená jakoby mimochodem, a člověk je v pas-ti. Hopstill popotáhl, neboť chápal, že byl na hlavu poražen.

A to dívkou, jíž bylo v červnu dvaadvacet. Nevím, kde se takové věci naučila.

„Vezmu vám to až na roh,“ nabídl jsem a vyšel jsem s Mercyinou lihovinou zpoza pultu.

Hlavou mi letělo: *Opravdu to chceš udělat? Znali jsme se s Mercy víc jak deset let. Všechno zůstane při starém. Nosíš jí věci, pozoruješ kadeř na jejím krku a zjišťuješ, co čte, abys to mohl přečíst taky.*

„Proč odcházíte z baru?“ Usmála se na mě.

„Zatoužil jsem po dobrodružství.“

New Street byla rozehřátá a do očí mě bodal lesk plstěných cylindrů nad dlouhými plášti v námořnické modři. Ulice má jen dva bloky, na severní straně končí na Wall Street a tvoří ji kamenná průčelí vznosných domů s plátěnými roletami, které chodce chrání před spalujícím horkem. Samé obchody. Na všech visí štíty a na zdech jsou plakáty: RŮZNOBAREVNÉ ŠÁTKY, DESET ZA DOLAR. WHITTINGOVO MÝDLO NA RUCE SE ZARUČENÝM ÚČINKEM PROTI PLÍSNÍM. Všechny rušné ulice na ostrově jsou bez výjimky polepené plachtami novin, přičemž včerejší křiklavé titulky jsou sotva viditelné pod těmi čerstvě vylepenými. Na dveřích jsem zahlédl obličej svého bratra Vala, vyvedený v dřevořezu, a potlačil jsem úšklebek: VALENTINE WILDE PODPORUJE VYTVOŘENÍ POLICEJNÍHO SBORU MĚSTA NEW YORKU.

Budiž. Já jsem proti. Zločin je na vzestupu, loupeže na denním pořádku, napadení běžná, vraždy často neobjasněné. Ale jelikož Val tak vehementně podporuje novou policii, já bych vsadil na anarchii. Až do loňského roku, kromě nedávno vytvořené skupiny zoufalců, kteří si říkali Harperova policie a nosili modré kabáty, aby opilci věděli, koho mají mlátit, v našem městě neexistovali žádní policajti. Jistě, byla tu stráž. Tito starci se kvůli výdělku celý den lopotili a pak prospali noc ve strážních budkách, bedlivě sledováni stále početnějším zástupem zločinců. Naše ulice zalidnilo přes čtyři sta tisíc duší, nemluvě o nepřetržitém různorodém proudu příchozích z celého světa. Na ty připadlo pět set strážců, pospávajících ve svislých

rakvích a snících v kožených přilbách. Denní strážci pořádku vůbec nestáli za řeč. Těch bylo devět.

Jenže pokud se o něco zasazuje můj bratr Valentine, nejspíš to nebude dobrý nápad.

„Myslel jsem, že by se vám hodil nějaký rváč, aby vás doprovodil davem,“ objasnil jsem Mercy napůl žertem. Jsem silný a taky rychlý, ale bantamová váha. Měřím sotva o palec víc než Mercy. Napoleon se však nedomníval, že mu malá postava brání v získání Porýní, a já v soubojích prohrávám zhruba stejně často jako on.

„Opravdu? Tak dobře. To je od vás moc milé.“

Vlastně ji to nepřekvapilo, což se dalo vyčíst z očí připomínajících drozdí vejce, a já jsem se rozhodl postupovat obezřetně. S Mercy si člověk musí dávat pozor na každý krok. Naštěstí se ve městě i v Mercy Underhillové vyznám. Narodil jsem se v ponuré vísce Greenwich Village, ještě než se New York rozlil až k ní, a Mercyiny manýry se učím od jejích devíti let.

„Dneska ráno mě něco napadlo.“ Odmlčela se, široce posazené oči se stočily mým směrem a zase klouzaly pryč. „Ale asi je to hloupost. Budete se smát.“

„Jestli si to nepřejete, nebudu.“

„Přemýšlela jsem, proč mě nikdy neoslovujete jménem, pane Wilde.“

V letním New Yorku nikdy nevane svěží vítr. Když jsme však odbočili na Wall Street a míjeli řecké sloupové jedné banky za druhou, vzduch byl sladší. Nebo možná jen zesládl v mých vzpomínkách, ale náhle jako bych cítil jen horký kámen. Čistý jako pergamen. V té vůni se vznášelo bohatství. „Nechápu, jak to myslíte,“ odpověděl jsem.

„Promiňte – nechtěla jsem vás zmást.“ Mercyin spodní ret se maličko zasunul pod horní, jen o zlomek teplého vlhkého palce, a já jsem měl dojem, že také vnímám jeho chuť. „Právě teď jste mohl říct: ‚Nechápu, jak to myslíte, *slečno Underhillová*.‘ A tím by tahle debata skončila.“

„Co vás vede k tomuto názoru?“

Všiml jsem si nepravděpodobné díry v chodníku. Prudce jsem uhnul a odklonil Mercy stranou, až jí světle zelená letní sukyně zašustila. Možná díru zpozorovala sama, neboť jsem ji nepolekal. Ani neotočila hlavu. Když člověk Mercy doprovází, v závislosti na její náladě může mít pocit, jako by tam vůbec nebyl. Upřímně řečeno, nejsem zrovna neděle. Nikdy jsem nebyl výjimečný. Spíš bych se přirovnal k pracovnímu dni, jaké přecházejí bez povšimnutí. Jenomže to se dá změnit, nebo jsem to aspoň předpokládal.

„Mám se snad domnívat, že vás baví rozjímat o mém jménu, pane Wilde?“ zeptala se a podívala se na mě, jako kdyby potlačovala smích.

Podařilo se mi ji zaujmout. Nikdo neodpovídá na její otázky otázkami a ona sama se vůbec neobtěžuje na dotazy odpovídat. To je další Mercyin nedostatek, který mě upoutal. Ačkoli je dcerou reverenda, někdy mluví jako prostopášnice, když se nad jejími slovy zamyslíte.

„Víte, co bych rád?“ opáčil jsem rozvážně. „Podařilo se mi ušetřit nějaké peníze, čtyři stovky v hotovosti. Nejsem jako ti blázni, co první vydělaný dolar investují do čínského čaje. Chci si koupit kousek půdy, třeba na Staten Islandu, a mít říční přívoz. Parníky jsou drahé, ale já bych si počkal na dobrou cenu.“

Vybavilo se mi, jak jsem ve dvou letech osiřel a do dvanácti vyrostl v pobledlého hubeňoura. V jednom chudším období, kdy jsme s Valentinem celý týden přežívali na moučných jablkách, jsem díky čiré neodbytnosti získal zaměstnání u obrovského, ale laskavého velšského převozníka. Nejspíš mě jako plavčíka najal ze soucitu. Vzpomínám si, jak jsem stál na přídi za zábradlím, jež jsem vyleštil tak důkladně, až se mi loupala kůže na prstech, a zakláněl jsem hlavu v prudké letní bouři, která však nezakryla sluneční kotouč. Pět minut tančila vodní tříšť s deštěm v oslnivém světle a já jsem pustil z hlavy, jestli se už mému bratrovi na ostrově Manhattanu podařilo ukončit vlastní život. Bylo mi báječně. Všechno ze mě spadlo.

Mercy sevřela mou paži o trošku pevněji. „Jak tohle vyprávění souvisí s mou otázkou?“

Bud' chlap a mluv na rovinu, pomyslel jsem si.

„Třeba vám nechci říkat slečno Underhillová, nikdy,“ odpověděl jsem. „Třeba bych vám chtěl říkat Mercy. Jakému oslovení dáváte přednost?“

Toho večera jsem v Nickově ústřicovém sklípku jen zářil štěstím. Hosté – slovníci falešní hráči, lidé závislí na kartách, šampaňském, morfiu a leccems dalším, podivíni, kteří bloumají burzou a potřásají si zpocenýma rukama v zadních saloncích kaváren – vycítili, že jsem poznal svůj osud, a chtěli jej okusit. Drink od Timothyho Wildea byl cosi jako poplácání po zádech od miliardáře Astora.

„Tři láhve šampaňského!“ zvolal vyzábělý chlapík jménem Inman. Sotva dýchal, jelikož na něj tlačily lokty v černých pláštích. Občas jsem přemýšlel, proč finančníci zamíří ze zmatku na burze rovnou do další vydýchané arény.

„Dej si skleničku na můj účet, Time, bavlna vyletěla výš než nálada na opiu!“

Lidé mi říkají různé věci. Je to tak odjakživa. Informace se z nich sypou jako fazole z rozříznutého pytle. Jakmile jsem začal pracovat v ústřicovém sklípku, ještě se to zhoršilo. Je to neuvěřitelně užitečné, jenže občas taky vyčerpávající – jako kdybych byl napůl barman a napůl díra v zemi, do které pohřbívají svá tajemství. Kéž by se stalázrak a stejný zvyk se projevil také u Mercy.

Kolem deváté, když zapadlo slunce, mi ze samé práce stékal po zádech pramínek potu. Muži, kteří se potili z jiných důvodů, si jeden přes druhého objednávali pití a ústřice, jako kdyby se svět obracel vzhůru nohama. Zřejmě si ještě chtěli užít, než z něj všichni spadneme. Pracoval jsem za tučet, žongloval objednávkami, dobíral si hosty a zachycoval déšť mincí.

„Co ti tak zvedlo náladu, Timothy?“

„Máme tolik chlazeného šampaňského, že by na něj mohla vyplout archa,“ zavolal jsem na Hopstilla, který se mezitím vrátil. Za mnou se objevil Julius s kbelíkem právě nasekaného ledu. „Další runda je na podnik.“

Dospěl jsem k závěru, že Mercy Underhillová na žádnou mou poznámku nereagovala záporně. Žádné „To se tedy pleťte“ ani „Nechte mě na pokoji“. Místo toho několikrát změnila téma, než jsem se s ní ve východním vánku a bohaté vůni z kaváren na rohu Pine Street a William Street rozloučil.

Například poznamenala: „Chápu, že se vám nezamlouvá moje příjmení, pane Wilde. Mám z něj pocit, jako bych už ležela v hrobě.“ Taky řekla: „Vaši rodiče, ať odpočívají v pokoji, byli tak velkorysí, že vám odkázali příjmení anglického lorda kancléře. Moc ráda bych žila v Londýně. V létě tam je určitě příjemně, v parcích roste opravdová tráva a po dešti je všechno zelené. Nebo mi to aspoň vyprávěla matka, kdykoli se newyorské léto stalo nesnesitelným.“ Tohle byl bez ohledu na roční dobu Mercyin pravidelný katechismus – krátká modlitba k zesnulé matce Olivii Underhillové, londýnské rodačce, která byla výjimečná, štedrá, nápaditá, krásná a nádherně podobná svému jedinému dítěti.

Mercy dodala: „Dopsala jsem dvacátou kapitolu svého románu. Nemyslíte, že je to ohromné? Čekal jste, že dojdou tak daleko? Povíte mi upřímně svůj názor, až ho dokončím?“

Jestliže mě chtěla odradit, musela by nasadit větší kalibr.

Třebaže nejsem vzdělanec ani duchovní, reverend Thomas Underhill si mě oblíbil. Barmani jsou pilíři společnosti a osou, kolem níž se točí kolo New Yorku, a já jsem měl ve slavníku čtyři sta dolarů pěkně ve stříbře. Byl jsem toho názoru, že Mercy Underhillová by se měla stát Mercy Wildeovou – takže bych až do konce života netušil, jaké konverzační zvraty mě čekají.

„Dej mi padesát dolarů, a do čtrnácti dnů z tebe udělám boháče, Time!“ povykoval Inman z přelévající se masy těl. „Díky telegrafu Sama Morse se staneš *králem*!“

„Sbal si svoje vyfantazírovaný peníze a táhni do pekel,“ opáčil jsem vesele a sáhl pro utěrku. „Tys někdy hrál na burze, Juliusi?“

„Radši bych peníze spálil než s nimi spekulovat,“ odpověděl Julius, aniž se na mě podíval, a širokými prsty zručně vytahoval zátky z lahví šampaňského. Je to rozumný chlapík, výkonný a tichý, s voňavými čajovými lísky vetkanými do vlasů. „Na ohni si můžeš ohřát polívku. Myslíš, že si uvědomují, že to oni mohli za krizi? Myslíš, že si na ni pamatují?“

Už jsem Juliuse neposlouchal. Místo toho jsem omámeně přemítal o poslední věci, kterou mi Mercy pověděla.

Nemyslete si, že jste urazil mé city. Koneckonců, nejsem za to příjmení provdaná.

Pokud si dobře vzpomínám, byla to jediná poznámka pronesená přímo k tématu. Určitě byla první od jejích patnácti let, a proto pro mě měla nečekané kouzlo. Přišla opojná, vznešená chvíle. Chvíle, kdy jsem zjistil, že i prostá slova z Mercyiných úst se podobají ohnivě rudému draku kroužícímu ve větru.

Ve čtyři ráno jsem Juliusovi předal dva dolary navíc, když opřel koště do kouta. Přikývl. Unavený k lehce roztěkané bdělosti vykročil po schodech vstříc probouzejícímu se městu.

„Napadlo tě někdy, jaké to je, vyspat se v noci?“ zeptal jsem se ho, zatímco jsem za námi zamykal dveře sklípku.

„Po setmění se v posteli nezdržuju. Na mě si nikdo nepříjde,“ odpověděl Julius a ušklíbl se vlastnímu vtipu.

Vyšli jsme na ulici právě ve chvíli, kdy se přes obzor natahovaly červené prsty úsvitu. Nebo se mi to alespoň při pohledu koutkem oka zdálo, když jsem si nasazoval klobouk. Julius se vzpomatoval rychleji.

„*Hoří!*“ vykřikl hlubokým melodickým hlasem a přiložil dlaně k ostře vykrojeným rtům. „*Na New Street hoří!*“

Na chvíli jsem strnul v šeru pod šarlatovým pásem a připadal jsem si užitečný asi jako kontrolor rozbitých plynových lamp. Žaludek se mi stáhl jako pokaždé, když zazní volání *hoří*.

Výbuch byl slyšet až ve Flushingu a lidé se domnívali, že přišlo zemětřesení. Uhlíky dopadaly na Staten Island a během dopoledne kouř zakryl slunce nad územím o délce několika mil v New Jersey.

NEW YORK HERALD, ČERVENEC 1845

Druhé patro obchodu přes ulici vypadalo, jako kdyby pohltilo jantarové slunce. Divoké žluté jazyky se sáply po oknech a oheň už zachvátil prostorný interiér. V těchto končinách jsou požáry běžné jako výtržnosti a stejně fatální, avšak tenhle zatím neupoutal ničí pozornost. Ať byla příčina jakákoli – lampy zapomenuté u hromady vaty, zbytek doutníku v odpadkovém koši –, plameny se musely rozhořet hrozně rychle. Někdo se dopustil drobné, hloupé, smrtící chyby. Skladiště naproti Nickovi zabíralo většinu krátkého bloku a mně se podruhé zastavilo srdce, když jsem si uvědomil, že se požár jistě rozšířil po celém patře a teď útočí na stěnu přilehlé budovy.

O chvíli později jsme se s Juliusem rozběhli k plápolající budově. V New Yorku je zvykem pospíchat k zatím neohlášenému ohni, nikoli od něj, a nabídnout pomoc, dokud nedorazí jednotky dobrovolných hasičů. Leckdo se popálí při vytahování věcí z oken. Ohlédl jsem se a zatoužil po řinčení požárního zvonu, třebaže ten zvuk nenávidím.

„Proč tady ještě nikdo není?“ podivil jsem se.

„Je brzy.“ Julius ještě vykřikl „Hoří!“ a pak uháněl za mnou.

Sousedé se trousili na ulici pod temným nebem a vzhlíželi k širokému pásu plamenů v horním patře s bázní a s onou zvláštní městskou touhou po vzrušení. Za námi se ozval nejbližší požární zvon a jednotlivými údery volal pomoc do Prvního okrsku. O chvíli později se jako ozvěna rozezněl zvon v radniční kupoli za parkem.

„Počkej,“ řekl jsem a prudce jsem Juliuse zatahal za rameno.

Zbývající okna skladiště se rozsvěcela jako sirky – oheň zjevně zasáhl všechna podlaží a stravoval velkou budovu, jako kdyby byla z papíru. Okna praskala jako po výstřelech z pistole, což mi nešlo do hlavy.

Potom jsem pochopil, že všechno je mnohem horší.

„To je sklad Maxe Hendricksona,“ zašeptal jsem.

Julius vytřeštil hnědé oči.

„Dobrý Bože,“ vydechl. „Jestli se oheň dostane k velrybímu tuku –“

Kolem nás se mihl červený flanel, když dobrovolný hasič se svěšenými kšandami a zvláštní koženou přilbou padající do obličeje pospíchal za roh Burzy. *Chce obsadit nejbližší hydrant pro svoje lidi*, pomyslel jsem si s pohrdáním. *A tím pádem taky získat veškerou slávu.*

Mezitím mi došlo, jak nejistá je má vlastní budoucnost.

„Skoč si pro cennosti,“ nařídil Julius, než jsem stačil něco říct. „A modli se, ať máš za hodinu střechu nad hlavou.“

Bydlel jsem na Stone Street, dva bloky po Broad Street od jižního konce New Street, a tak jsem vyrazil od hořící budovy a nemyslel na nic jiného než na Mercy, náš dům a svých čtyři sta dolarů ve stříbře. Kvůli těm penězům bych riskoval krk. Průčelí, která jsem minul tisíckrát, se míhala kolem a v potměných výlohách byly sotva vidět ručně vyrobené židle, knihy vázané v kůži a štučky látek. Hnal jsem se po nerovné dlažbě, jako kdybych měl v patách všechny čerty.

To byla první chyba. Peklo totiž bylo přede mnou, něco přes blok od požáru na New Street.

Ve chvíli, kdy jsem dorazil na Broad Street, exploze připomínající výbuch sopky rozvrátila dům číslo 38 a do vzduchu vylétly kusy kamene a žuly o velikosti dospělého muže. Než jsem zprudka zastavil, trosky zasáhly protější budovy.

Nejprve mi prolétlo hlavou: *Ježíšikriste, někdo tam nastražil bombu.* Poté jsem si však omámeně vzpomněl, že na adrese Broad Street 38 stál obrovský sklad ledku – právě se před mýma očima hroutil k zemi. Známí obchodníci Crocker a Warren

v něm měli zásilky střelného prachu. Což bylo pro New York dost nešťastné. Když mi burácení málem protrhlo ušní bubínky, pomyslel jsem si: *Smůla. Někdo nechal otevřené okno*, neboť vítr zřejmě zavál žhavé uhlíky z New Street do místnosti, kde stály sudy s prachem. Uprostřed chaosu vysoko nad chodníkem strnuly dokonale vykroužené kudrlinky popela. Patrně bylo hloupé dumat o smůle, ale po výbuchu skladiště jsem byl jako ve snách.

Váhavě jsem se dal na útěk. Po dvou krocích jsem zaznamenal, že kolem mě letí jakási žena, ústa otevřená a ve tváři úžas, vlasy vlající dozadu. Ztratila jednu botu a na nártu měla krvavou ránu. A potom se všechno opravdu zamotalo, protože jsem si uvědomil, že taky letím. Uslyšel jsem – ne, *cítil* jsem to, jelikož svět ztichl –, jak se země trhá vedví, snadno jako staré plátno.

Než jsem znovu otevřel oči, planeta byla obráceně. A pořád vybuchovala.

Hlava mi spočívala na dveřích v rámu, jenže dveře nemají ležet vodorovně. Přemítal jsem, proč tyhle leží. A proč jsou všude kolem obrovské kusy kamene.

Drobný plamínek olizoval dámskou botu z rudé teletiny šest palců od mé ruky. Ta jiskra mě pobouřila – její domýšlivá drzost. Chtěl jsem botu zachránit a vrátit létající majitelce, ale nedokázal jsem pohnout rukama. Pravý ukazovák sebou zacukal jako tupé zvířátko. Škvírou jsem zahlédl nebe a napadlo mě, že se rozednilo velice rychle.

„*Time!* Timothy!“

Ten hlas jsem znal. Navzdory šoku jsem cítil podráždění a čirý protivný strach. Takže ho morfium nezmohlo natolik, aby se neudržel na nohou. To by bylo moc *snadné*. Místo toho se zjevně vydal do centra dění, kde na něj pršely šrapnely a síra. To je celý on.

„*Timothy*, ozvi se! Pro lásku Boží, Time, odpověz!“

Jazyk mi svéhlavě ztuhl. Nehodlal jsem připustit, aby mě hlas viděl, jak ležím s rukama rozhozenýma jako čínská tanečnice

a nedokážu zvednout nohu. Nechtěl jsem ani, aby si u skladiště hrál na největšího frajera na světě. Jenomže tělo, ztěžklé jako z olova, mi vypovědělo službu.

Po tváři mi stékalo cosi lepkavého a kovově hořkého.

Světlo. Moc světla.

Třepotavá žlutá záře jako z gigantického krbu mě bodla do očí, když se někdo pustil do odklizení sutě. Částečně pohřbený zůstal jen trup. Nohy jsem měl volné a brzy i obličej, když medvědí postava s hladce oholenou tváří odhodila stranou těžkou železnou okenici.

„Proboha, Time. Julius Carpenter ti zrovna zachránil život, když mi řekl, kudy jsi šel. Na téhle ulici už skoro nikdo nedýchá.“

Zamrkal jsem na svého o šest let staršího bratra, umazaného obra na pozadí okolní vřavy, se sekerou visící u pasu. Hněv v mé hrudi slábl a rozpouštěl se v náhlé úlevě. Když mě za ruce vytáhl, potlačil jsem výkřik a nějakým zázrakem se mi povedlo zůstat na nohou, jakmile jsem stál. Přehodil si mou paži přes hrubou červenou košili a vykročil se mnou co nejrychleji směrem, odkud jsem přišel, přičemž jsme klopýtali troskami jako hlubokým pískem na pláži.

„Je tam jedna holka, Vale,“ zachrptěl jsem. „Spadla kousek ode mě. Musíme –“

„Pomalu, pomalu,“ zavrčel Valentine Wilde. Ve všudypřítomném zvonění bych ho neslyšel, kdyby nepromluvil pouhé dva palce od mého ucha. „Jsi ještě napůl omráčený, vid’? Počkej, až odsud budeme pryč, a já si tě pořádně prohlídnu.“

„Ona je –“

„Kousek jsem z ní zahlídnul. Do postele ji uloží lopatou. Teď sklapni.“

Pak si moc nepamatuju až do chvíle, kdy se mnou Valentine došel k cihlové zdi pod plynovou lampou na New Street a opřel mě o ni. Poloprázdná kamenná obchodní třída se změnila v překocené sršní hnízdo. Dorazila již nejméně tři hasičská družstva a mezi muži v červených košilích vládlo viditelné

napětí. Nervali se ani nehádali kolem hydrantů a nikdo nevytáhl mosazný boxer. Kdykoli se setkaly jejich pohledy, byla v nich otázka: *Co dál? Co dál?* Polovina zabloudila pohledem k mému bratrovi a už u něj zůstala. *Wilde. Wilde se ničeho nebojí. Wilde si vždycky ví rady. Wilde proběhne peklem jako růžovou zahradou. Dobře, Wilde. Co dál?* Nejraději bych jim všem holýma rukama zacpal ústa, aby ztichli a přestali na něj pokřikovat.

Co přesně od něj čekáte, když vybuchne město?

„Jsi úplně domlácený, hochu. Běž na nejbližší ošetrovnu,“ nařídil Valentine. „Odvezl bych tě do nemocnice, ale je to moc daleko a chlapci mě tu potřebují. Celé město lehne popelem, jestli –“

„Tak se nezdržuj,“ zakašlal jsem. Snad kdybych šel jednou s ním, pochopil by mou nevrlost. Nic mě nerozladí víc než bratrova posedlost otevřeným ohněm. „Musím se zastavit doma a potom –“

„Nehádej se se mnou,“ odsekl bratr. „Běž k doktorovi. Máš horší zranění, než si myslíš, Time.“

„Wilde! Pomoz nám, šíří se to!“

Bratr zmizel v houfu červených košil. Zněly rozkazy, z hadic stříkala voda a roztínala převalující se kotouče dýmu. Odhodlaně jsem odvrátil hlavu od Vala a spatřil korpulentní postavu soudce George Washingtona Matsella, jenž odváděl skupinu kvílejících žen od hořícího činžovního domu ke schodišti Celnice. Matsell není jen politik, pro místní se stal legendou, avšak nikoli proto, že váží zhruba stejně jako bizon. Následovat důvěryhodného vůdce, jako je soudce Matsell, pravděpodobně znamenalo uniknout nebezpečí.

Jenže já jsem buď ze vzteku, nebo kvůli ráně do hlavy vrávorál k domovu. Svět, jak jsem jej znal, se zbláznil. Nebylo divu, že jsem dopadl stejně.

Ubíral jsem se na jih vířícími vločkami v barvě olova a cítil se bezstarostný a nespoutaný. Uprostřed parku Bowling Green je fontána s vesele zurčícími proudy. Voda se dál řinula přes její okraj, ale nebyla slyšet v hukotu plamenů z oken okolních

cihlových budov. Rudý oheň se dral vzhůru, červeně se lesknoucí voda padala dolů a já jsem se šinul kolem mezi stromy, držel jsem se za břicho a přemýšlel, proč mám pocit, jako kdybych se zrovna vynořil ze slané vody u Coney Islandu a nastavil obličej chladnému březnovému větru.

Než jsem došel na Stone Street, na budovách vyrostla ohnivá cimbuří a náš dům se hroutil k zemi, třebaže jej stoupající vzdušné proudy částečně odnášely pryč. Při pohledu na něj jsem se skoro sesypal. Kolem nohou mi proudila voda z hasičských stříkaček, unášející kuřecí kosti a listy salátu, a já jsem si představoval, že s ní po dláždění odtéká také moje roztavené stříbro. Úspory za deset let se staly rtuťovou řekou a zaleskly se na mých podrážkách.

„Jenom židle,“ vzlykala jakási žena. „Měli jsme stůl a mohl vzít taky prádlo. Jenom židle, jenom židle, jenom židle.“

Otevřel jsem oči. Zdálo se, že část cesty jsem musel ujít poslepu. Nacházel jsem se na nejjižnějším výběžku ostrova, uprostřed parku Battery Gardens. Scéna se však úplně změnila.

Do parku se stahují ti, kteří mají čas na procházky. Je posestý nedopalky doutníků a arašídovými skořápkami, to ano, ale oceánský vítr vás zbaví starostí a platany nebrání výhledu na lesy v New Jersey za řekou Hudson. Je to nádherné místo a odpoledne u železného zábradlí postávají místní i výletníci a zírají na hladinu.

Nyní se park změnil ve sklad nábytku. Žena, která se kývala nad svým majetkem, měla celkem čtyři židle a vlevo ode mě spočívala menší hora bavlněných žoků, zachráněných před požárem. Nad obří hromadou košťat se tyčila babylonská věž z krabic s čajem. Vzduch, který ještě před hodinou voněl létem, nyní páchl po hořícím velrybím tuku.

„Bože můj,“ řekla žena, která v napěchovaném pytli nesla nejméně padesát liber cukru, a zadívala se mi do obličeje. „Měl byste jít k doktorovi, pane.“

Skoro jsem ji nevnímal. Klesl jsem do trávy mezi houpací křesla a pytle mouky. Hlavou mi letěla jediná myšlenka, jež

mohla napadnout ambiciózního Newyorčana, ztrácejícího vědomí ve vybuchujícím městě.

Ještěli budu spořit ještě dalších deset let, Mercy si vybere někoho jiného.

Než jsem se probral, zesláblý a dezorientovaný, bratr mi stačil vybrat nové zaměstnání. Bohužel, takový Valentine je.

„Vítám tě, sekáči,“ pozdravil bratr ospale ze židle, kterou si přitáhl k posteli, na které jsem ležel. Postavil ji obráceně a silná světlá ruka s rozžvýkaným doutníkem mu visela přes opěradlo z cedrového dřeva. „Mimochodem, část New Yorku pořád stojí. Ale ne tvůj dům a práce. Byl jsem se podívat. Vypadá to tam jako u mě v krbu.“

Oba jsme přežili, což byl patrně důvod k radosti. Jenže kde to jsme? Na okenní římse pár stop ode mě stálo několik květináčů s bylinkami a váza s vesele trčícím chřestem, buď na ozdobu, nebo k večeři. Pak jsem na protější zdi zpozoroval okázalou malbu orla bělohlavého se šípy v pařátech a v duchu jsem se podivil.

Ležel jsem u Vala na Spring Street. Nebyl jsem tu několik měsíců. Byt se nachází v prvním patře útulného řadového domu, oblepeného hysterickými politickými plakáty a obvyklými vlasteneckými podobiznami George Washingtona a Thomase Jeffersona. Hasiči jsou newyorští hrdinové a tito hrdinové si ve skutečnosti vydělávají politikou, protože za zákroky v plamených výhních je nikdo neplatí. Jejich denní program je tedy následující: ve volném čase hasí požáry, utkávají se s konkurenty z ostatních družstev v organizovaných bitkách, pijí a chodí za děvkami do Bowery. A pro peníze zařizují svým přátelům zvolení nebo jmenování do městských funkcí, v čemž si jdou vzájemně na ruku. Lidé by se proti tomu hlasitě ozvali, kdyby hasiče nezbožňovali. Lze snad něco vytknout chlapíkovi v červené košili, kterému z okna podáváte vlastní dítě?

Já na tohle žaludek nemám. Na politiku ani na delší pobyt ve Valově přítomnosti.

Valentine je demokrat, stejně jako jsou jiní lidé doktoři, dokaři nebo sládci, a za profesní cíl si stanovil rozdrtit nenáviděné whigy na prach. Demokraté nevěnují velkou pozornost nepočetným odpůrcům zednářství, jejichž jediným cílem je přesvědčit Ameriku, že nám všem chtějí svobodní zednáři zakroutit krkem. Hlavu si nelámou ani s Liberální stranou, protože ačkoli Newyorčané schvalují, že u nás bylo otroctví zrušeno již v roce 1827, situace černochoů není jako politické téma zrovna populární. Vala nejvíc trápí machinace whigů: většinou to jsou obchodníci, lékaři a právníci, zpravidla bohatí, džentlmeni s čistýma rukama, kteří vydělávají obrovské peníze na zvyšování poplatků a modernizaci bank. Obvyklou demokratickou odpověď na argumenty whigů je velebení prostého života venkovanů a poté svržení volebních uren z whigských okrsků do Hudsonu.

Podle mého názoru však hlavní rozdíl mezi nimi není politický. Jak tomu rozumím, demokraté by chtěli, aby všichni irští daňoví poplatníci volili je, zatímco whigové by všechny irské daňové poplatníky nechali deportovat do Kanady.

Hnuší se mi to. Připouštím ale, že si bratr žije pohodlně. A na člověka, který si vždycky zapomene dopnout horní dva knoflíky hasičské košile a k morfiu se staví stejně jako většina lidí k toniku, má doma překvapivě čisto. Každé ráno zametá a co dva měsíce vycídí kozlík v krbu rumem.

„Máš žízeň? Vodu, rum, gin, nebo malé pivo?“ Bratr lomozil v kuchyni, a když se vrátil, na stolek vedle mě postavil dva džbánky. „Tumáš, vyber si z prvních dvou. Věřil bys, že na Broad Street třicet osm byl kromě ledku taky plný sklep francouzský smetany? Jeden sud brandy vedle druhého, Time. Nejhorší katastrofa, jakou jsem kdy viděl...“

Zatímco pokračoval, přimhouřil jsem oči a rozkoukával se. Val měl na sobě cosi jako úbor šviháka z Bowery, hezkou bílou košili, černé kalhoty a napůl rozepnutou hedvábnou vestu

s pivoňkovým vzorem. Působil čistě a zdravě, ale očividně byl unavený. Bratr je mou věrnou kopií, jen je zhruba o třetinu větší. Jeho chlapecký obličej s dolíčky ve tvářích zdobil úsměv, tmavě blondaté vlasy měl sčesané do čela a pod jasně zelenýma očima se objevily těžké váčky. Kvůli nim vypadal zamyšleně, třebaže nad ničím nedumal. Takový Val není. Ne, Val je spíš ten typ, co se dvěma courami v podpaží vrávoravě vyjde z brlohu, kde právě někoho pobodal, opojený ginem a smějící se jako basový rejstřík varhan, ztělesnění amerického rabiáta, tedy toho, čemu se u nás říká mrtvý králík. Když se můj bratr chechtá, cuká sebou, jako kdyby se chechtat neměl. A skutečně by to bylo lepší. Seriózněji založený džentlmen se do hnisajících ulic našeho města nevydává ve fraku.

„Náramná podívaná, Time,“ uzavřel Val s úšklebkem. „A jak se tam kradlo! Viděl jsem sedmdesátiletého chlapa, který štípnul tolik doutníků, že je sotva odnesl. Kalhoty si u kotníků převázal šňůrkami a nacpal si je kuřivem až k pasu.“

Vtom jsem si uvědomil, že mě kromě zranění trápí ještě něco: byl jsem až po uši napuštěný opiovou tinkturou. Bratr do mě po lékařově odchodu, pokud tu vůbec nějaký byl, vpravil tak silnou dávku, že mi představa muže s kalhotami plnými doutníků připadala přímo děsivá. Valentine dbá na to, kolik octa přidá do omáčky k rybě a kolik mléka si nalije do kávy, ale v žilách mu koluje takové množství drog, že se s opiáty často přepočítá. Ve spánku jsem cítil záhadnou bolest, která se do mě zakusovala jako dračí zuby. Rád bych ji vnímal naplno. Třeba i odhalil její příčinu.

„Doutníky pusť z hlavy. Jak jsem se sem dostal?“ zeptal jsem se otupěle.

„Našel jsem tě v Battery pod ochranou Písma svatého. Jeden hasič zjistil, že se tě ujala Biblická společnost a že tam u nich ležíš v bezvědomí – říkal jsem ti, ať jdeš k felčarovi, ty troubo –, ale samozřejmě poznal, že jsi můj bratr, a hned mi poslal zprávu. Ti pámbíčkáři stáli na stráži kolem tebe a dvanácti set jednašedesáti biblí, zachráněných z Nassau Street.“

Pámbíčkáři. Takže církev. Vybavil jsem si tři postavy v šedých tvídových oblecích na pozadí poblikávajících hvězd. Dohadovaly se, zda bude bezpečné, když jeden muž zůstane hlídkovat u mě a u hromady biblí a dva se vypraví pro součásti tiskařského stroje. Někdo navrhl, aby došli pro lékaře, ale ostatní to označili za nesmysl. Bůh mi prý sešle dost síly, pokud jeho tiskařský lis zůstane bez úhony. Neměl jsem sílu, abych se s nimi přel.

„Když jsem dorazil, předali mi tě,“ vyprávěl Val a odstranil si z jazyka tabákové smítko. „Máš dvě ošklivé pochroumaná žebra a... vlastně nic dalšího, kvůli čemu by ses musel dlouho válet v posteli.“

„Mrzí mě, žeš přišel o ten *požár*.“

„Stačil jsem se postarat o nás oba,“ oznámil Val, jako kdyby se vracel k tématu, které jsme náhodou opustili. „Oběma jsem nám našel novou práci, milý Time. Ty jsi pro ni jako stvořený.“

Nevěnoval jsem mu pozornost.

Přejížděl jsem konečky prstů po mastném bavlněném obvazu na pravé horní čtvrtině své tváře. Věděl jsem, že oči mám v pořádku, neboť jsem viděl čistě, byť vlivem drog poněkud rozmazaně. A podle Valova líčení byl zázrak, že mým nejhorším zraněním byla dvě zhmožděná žebra. Zřejmě jsem se nepraštil moc silně. Nebo ano?

Vzpomněl jsem si na bratrova slova, vyřčená se znepokojením a ve spěchu, když se obracel ke svým lidem, aby je odvolal z hroustících se řadových domů. Zněla suše jako škrábání smirkového papíru. Řadu let jsem jej tak neslyšel. A najednou jsem měl dojem, že mi v žilách teče krev kluzká jako úhoř.

Máš horší zranění, než si myslíš, Time.

„Nestojím o tvé plány. Nechci kandidovat do senátu ani kontrolovat hydranty,“ zachraptěl jsem bez ohledu na vlastní myšlenky.

„Zachutná ti to víc než masový koláč, věř mi.“ Valentine vstal, zapínal si knoflíky a vlhký doutník mu visel z koutku výmluvných úst. „Dnes dopoledne jsem vám oběma zajistil

jmenování, prostřednictvím naší strany. Já samozřejmě budu o něco výš. A v tomhle okrsku. Pro tebe jsem dokázal zařídit jenom Šestý okrsek. Budeš se tam muset přestěhovat a najít si nové bydlení, protože členové musejí žít tam, kde hlídkují. Ale na tom nesejde. Tvůj dům už stejně splachují do řeky.“

„Ať je to cokoli, *ne*.“

„Nemusíš se hned tak čertit, Timothy. Potřebujeme policii.“

„To vědí všichni. Taky jsem viděl ten tvůj plakát. Nezlákal mě.“

Navzdory mých pochybnostem, nebo snad právě kvůli nim, se téma policie stalo po letech prvním politickým příběhem, který jsem podrobně sledoval. Bezúhonní občané volali po sboru strážníků a méně bezúhonní vlastenci povykovali, že svobodní Newyorčané nestrpí stále vojsko. Červnové přijetí zákona bylo vítězstvím demokratů a bezúhonní občané za něj vděčili neúnavným rváčům jako můj bratr – mužům, kteří stejnou měrou milovali nebezpečí, moc a úplatky.

„Musíš se zotavit co nejrychleji, když jsi teď policista.“

„Ha!“ zasmál jsem se hořce, až mi temenem hlavy projel záchvěv bolesti. „Ty tvoje sladké řečičky. Mám se navléknout do modré kazajky, do které se chlapi střelují pukavci?“

Valentine odfrkl a nějak se mu podařilo, abych si v jeho společnosti připadal ještě menší než obvykle. Není to jednoduché. Ale on se v tom vyzná.

„Myslíš, že by se svobodný republikán jako já nechal zaskočit v modré livreji? Vzpamatuj se, Time. Jsme opravdová policie, bez uniformy a se samotným Georgem Washingtonem Matsellem v čele. Prý to tak zůstane.“

Unaveně jsem zamrkal. Soudce Matsell, nechvalně známá a obézní veřejná osobnost, kterou jsem během požáru viděl odvádět ženské do bezpečí justiční budovy. Různí lidé ho označovali za hroudu sádla, za spravedlivou ruku Boží, jež do ulic vnese pořádek, za skřeta toužícího po moci, za neškodného filozofa, který dříve coby knihkupec prodával mrzké spisy Roberta Dalea Owena a Thomase Paina, a za zpropadeného

Angličana. Tohle všechno bych odkýval jako pravdu pravdoucí. Hlavně proto, že mi to bylo úplně jedno. Co jsem vlastně věděl o vládnutí?

Pokud šlo o vstup do nového policejního sboru, evidentně se jednalo o spiknutí, jímž mě Val chtěl zesměšnit.

„Já tvoji pomoc nepotřebuju,“ oznámil jsem.

„Jistě,“ ušklíbl se Valentine a zatahal se za kšandu.

Se značným úsilím jsem se v jeho posteli posadil. Pokoj se kolem mě roztočil a spánkem jako by mi pronikl rozžhavený kov.

Nic není tak zlé, jak to vypadá, pomyslel jsem si, zatímco mě opouštěly poslední zbytky optimismu. To přece není možné. Už jednou jsem přišel o všechno, když mi bylo deset, a totéž se přihodilo mnoha mým známým, a přece se všichni vzpamatovali a šli dál. Nebo se vzpamatovali a vyrazili trochu jiným směrem.

„Vrátím se za bar,“ rozhodl jsem.

„Máš představu, kolik lidí dnes ráno přišlo o práci?“

„V nějakém hotelu nebo jiném ústřicovém sklípku.“

„Co obličeje, Time?“ odsekl Valentine.

Vzduchem zavanul pach síry. V krku jsem ucítil horký a jaksi škrábající hněv.

„Mám dojem, jako kdyby mi někdo nafackoval žehličkou,“ odpověděl jsem.

„A myslíš, že vypadáš líp, než se cítíš?“ vysmíval se mi o něco klidněji. „Máš problém, malý Timothy. Horký olej tě zasáhl na místě, kde si toho každý všimne. Jestli chceš stát za pultem z borového dřeva v baru za nějakým smradlavým zelinářstvím, připiju na tvoje štěstí. Ale spíš než do hotelového baru tě přijmou do Barnumova amerického muzea jako chlapa, co přišel o kus ksichtu.“

Kousl jsem se do jazyku a ucítil chuť děloviny.

Už jsem nepřemýšlel o tom, jak vydělám peníze, abych nemusel jíst to Valentinovo zatracené dušené kuře se zeleninou. Bratr ve vaření vyniká stejně jako v úklidu. Nedumal jsem ani

o tom, jestli se udržím na nohou dost dlouho, abych mu mohl jednu vrazit.

Vypadá to, že ještě před dvěma dny jsi měl hromádku stříbra a celý obličej, letělo mi hlavou.

Zatoužil jsem po Mercy Underhillové, stejně jako jsem chtěl dýchat vzduch, jenže zároveň jsem doufal, že ona mě již nikdy nespátří. Mercy si mohla vybírat. A já jsem se z muže, v jehož prospěch hovořila řada věcí, stal někým docela jiným: dosti nevzhledným chlapíkem vlastním pouze jizvu, po jejímž spatření mě jistě zalije pot, a obdobně děsivým bratrem, který si na chleba vydělává tím, že způsobuje otřesy mozku whigům ve fracích.

„Já tě nenávídím,“ oznámil jsem Valentinovi co nejsrozumitelněji.

Uklidňovalo mě to jako špatná whisky v hrdle. Hořká a povědomá.

„Tak vezmi tu pitomou práci, abys u mě nemusel přespávat,“ navrhl.

Valentine si prohrábl zlatohnědé vlasy a loudal se ke stolu, aby si nalil sklenku rumu. Naprosto klidně, což na svém nesnesitelném bratrovi shodou okolností nesnáším ze všeho nejvíc. Kdyby mu nebylo úplně ukradené, že ho nenávídím, z celého srdce bych si přál, aby to na něm bylo znát.

„Šestý okrsek je příšerná díra,“ upozornil jsem.

„Začínáš prvního srpna.“ Valentine do sebe kopl rum a pak si netrpělivým zataháním upravil kšandy. Přejel po mně zelenýma očima, zatímco kráčel pro nádherně lesklý černý kabát. „Máš deset dní na to, aby sis v Šestém okrsku našel bydlení. Kdyby ses zajímal o politiku, dokázal bych tě protlačit sem do Osmého, ale to ty ne, vid’?“

Zvedl obočí a já jsem se ohledně svých politických nedostatků pokoušel tvářit patřičně vzdorovitě. Rozbolela mě však hlava, a tak jsem ji znovu položil na polštář.

„Plat je pět set dolarů ročně a můžeš si přivydělat na odměnách nebo na úplatcích za propuštění od králíků, které sbalíš.

A samozřejmě jsou tu taky peníze z bordelů. Nebudu ti do toho mluvit.“

„To nebudeš,“ souhlasil jsem.

„Jak jsem řekl, všechno je domluvené s Matsellem. Oba nastupujeme prvního srpna. Já budu kapitán,“ dodal trochu vychloubačně. „Vážená metropolitní osobnost se stálým příjmem a spoustou času na hasičskou práci. Co si o tom myslíš?“

„Myslím, že se potkáme v pekle.“

„To je asi pravda,“ přisvědčil Valentine s úsměvem, který by slušel zaměstnanci pohřebního ústavu. „Přece jenom tam budeš bydlet.“

Do rána jsem se vzpamatoval natolik, aby se mi svět nekomíhal před očima. Vzbudilo mě bratrovo chrápání na slamníku u krbu. Páchl absintem a na stolek u mé postele připravil výtisk *Heraldu*. Val dokáže vyslechnout právníka a poté ho ve sporu rozcupovat, ale raději o sobě nechává novináře psát, než aby jejich zprávy četl. Proto jsem věděl, že deník je pro mě. Jakmile jsem překonal bolest, jako kdyby mi tvář nanovo vzplála, můj zrak padl na titulek:

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ NEW YORK HERALDU. TŘI HODINY ODPOLEDNE: STRAŠLIVÝ POŽÁR. Největší a nejničivější požár, který postihl naše město od velkého požáru v prosinci 1835, šířil zkázu v dolní části města. Podle nejpresnějšího součtu lehlo popelem tři sta budov...

Oči mi zabloudily stranou, jako by nechtěly číst dál.

Škody se odhadují na pět až šest milionů dolarů...

Byla tu jedna skutečnost, kterou jsem bez ohledu na svůj bídny tělesný stav prostě nemohl ztrácet ze zřetele. V dýmu nad Hudsonem zmizelo mnoho peněz. To bylo zřejmé. Hlubokou

vrásku na čele mého bratra, který nevěděl o světě, stále opilý jak zákon káže, však nezpůsobily dolary ani domy. Jediný Valův světlý rys spočívá v tom, jak dokáže sčítat škody po požáru. A tato tíživá schopnost je uložena kdesi hluboko v hrudi. Proto jsem cítil ještě syrovější a účastnější bolest, než mi působila zranění, když jsem četl:

Předpokládá se, že při strašném výbuchu přišlo o život mnoho lidí.

Jakmile bylo vše spočítáno, naštěstí se ukázalo, že jich zahynulo jen třicet – což bylo poměrně málo, uvažíme-li, jak příšerný chaos zavládl.

Jenomže Valentine se nemohl smířit s jakkoli nízkým počtem. Ani já ne. Ani zdaleka.

TŘI

Papeženské země Evropy vyvrhují na naše břehy rok za rokem své nevzdělané, pověřivé a podřadné obyvatelstvo, ne po desítkách, ale po stovkách tisíc, a tito lidé si již nárokují nejvyšší privilegia rodilých občanů, a dokonce i naši vlast samotnou.

AMERICKÝ PROTESTANT NA OBRANU OBČANSKÉ
A NÁBOŽENSKÉ SVOBODY PROTI VPÁDU PAPEŽSTVÍ, 1843

Pokud se člověk v New Yorku dostane na mizinu, musí udělat jediné: zamířit co nejkratší cestou pryč od chudoby.

Když Valentinovi bylo šestnáct a mně deset let a jednoho dne jsme se probudili coby jediní Wildeové, rychle jsme si osvojili triky důležité pro přežití. Díky tomu jsem už tři dny po požáru chodil jako dřív, třebaže jsem sebou trhl jako toulavá kočka při každém hlasitějším zvuku, po kterém mi začalo hučet v uších. Věděl jsem, že můžu buď přijmout Valovu nabídku práce u policie, nebo se odstěhovat do vnitrozemí a učit se zemědělství. S pocitem, že jsem se probudil do nekonečného zlého snu, jsem si zvolil policejní práci. A nechám toho, jakmile najdu něco lepšího.

Svěžího rána 22. července prudký oceánský vítr rozehnal letní zatuchlost a já jsem se vydal kolem prodavačů ananasů na Spring Street a flašinetáře na Hudson Square hledat si nové bydlení. Co nejvýhodnější. S pěti stovkami ročně jsem si nemohl vyskakovat. Nick mi platil ještě méně, ale to nevadilo. Když jsme se s Juliusem před rozedněním loučovali, rozdělovali jsme si pětidolary, půlkoruny a dvoupence, které mi do dlaně vtiskli blázni bez kabátu. S platem je to jiné. Máte stálý příjem, jenž nestojí za řeč. Musel jsem vystačit se zlomkem svého dřívějšího výdělku, pokud nezačnu vymáhat peníze od majitelů nevěstinců.

Čtvrti se v New Yorku mění rychleji než počasí. Spring Street, kde bydlí Val, je plná obyčejných lidí: Američanů v modrých kabátech s límci přes klopky a vykartáčovanými klobouky, rozesmátých barevných děvčat, jejichž kanárkově žluté a nápadně oranžové šaty probudí váš zrak, a samolibých duchovních v hnědých vlněných oblecích a tenkých punčochách. Na Spring Street jsou kostely a jídelny vonící po vepřových kotletách a dohněda osmažené cibuli. Není to Broadway severně od Bleecker Street, kde si boháči i jejich sluhové měří jeden druhého přezíravými pohledy, ale ani Šestý okrsek.

Právě do něj jsem měl namířeno.

Když jsem do okrsku přes Mulberry Street vstoupil se dvěma dolary od Vala v kapse, okamžitě jsem pochopil, že v téhle Bohem zapomenuté katolické mizérii mě žádné štěstí nečeká. Hned poté jsem se pomodlil: *Bůh ochraňuj New York před dovezenými nakaženými bramborami.*

Davy přistěhovalců bez ustání proudily do doků na South Street a tady jsem objevil jejich další zastávku: celý blok už obsadili Irové a blechy přeskakovaly z psů na krysy a nazpátek. A třebaže nepatřím k přívržencům nativismu, kterým imigranti leželi v žaludku, zachvěl jsem se znechucením. Zástupy se přesouvaly sem a tam, až jsem se musel zaměřit na jednoho člověka, aby se mi nezatočila hlava. K rohovému krámku kolem mě vrávorál rozespalý venkovský balík kolem třinácti let, v kalhotách roztrhaných na kolenou a bez bot, zato v modrých punčochách. Minul zahnívající hlávkové zelí, vystavené před vchodem, a zamířil přímo k pultu, kde nalévali whisky. Jeho vzezení odpovídalo podniku, do kterého zavítal. Šestý okrsek byl postaven na močálu zvaném Collect Pond, a kdo to neví, jen žasne, proč se domy ztřeštěně naklánějí, jako by je nějaký blázen nakřivo přichytil k obloze.

Překročil jsem mršinu nedávno přejetého psa a pokračoval okrajem davu. Muži se zjevným odhodláním vstupovali do obchodů, ve kterých se neprodávala požitelná zelenina, ženy měly od těžké práce ruce rudější než vlasy a děti... děti

vypadaly buď jako přízraky, nebo jen hladově. Spatřil jsem také jednu váženou osobu. Byl to kněz s dokonale kulatou hlavou, světle modrýma očima a těsným bílým kolárkem. Doufal jsem, že se stará o ty nejnuznější.

Ne, na Mulberry Street se Američan žádných výhod nedočká. Horko mi spalovalo obličej a pot se vsakoval do již tak promočeného obvazu. Nebo to možná bylo něco jiného. Upřímně řečeno, nechtělo se mi o tom přemýšlet.

Nemám tvář jako od Michelangela, avšak nikdy jsem si na ni nemohl stěžovat. Je oválná se sklonem k mladické zaoblenosti, skoro jako bratrova. Široké a vysoké čelo, špinavě blondatá kštice. Rovný nos, malá ústa s drobným převráceným půlměsícem v místě, kde ret přechází v bradu. Světlá kůže bez ohledu na naše nemilosrdná léta. Nikdy jsem ale nad svým zjevem moc nedumal, protože když jsem zatoužil po přátelské hodině s lenošící prodavačkou nebo pokojskou, dosáhl jsem svého. Podle všeho to byl dobrý obličej – pobavení mě nic nestálo a můj úsměv prý působí velice nenápadně, takže mi lidé vyprávějí své životní příběhy a pak mi věnují čtvrt dolar za trpělivost.

Nyní jsem neměl tušení, jak vypadám. Fyzická bolest mě donutila k tomu, abych ukradl trochu bratrovy opiové tinktury, aniž bych kvůli tomu trpěl výčitkami.

„Jsi měkkota,“ pronesl bratr, zavrtěl hlavou a pokračoval v pražení kávových zrněk. „Proboha, hlavně se nesnaž mě dojmout. Vzpamatuj se a začni něco dělat.“

„Sklapni, Valentine.“

„Poslyš, Time, naprosto chápu, že se chceš držet v ústraní, vzhledem k tomu, že jsi unikl jen o vlásek, ale –“

„Nejpozději zítra odsud vypadnu,“ odpověděl jsem cestou ven, čímž jsem rozhovor ukončil.

Přešel jsem Walker Street, odbočil na Elizabeth Street a pak samým překvapením zasunul pěsti do stále umazaných kapes.

Stavba přede mnou byla zázrak. Nic lepšího jsem si nemohl přát.

Prahy a okenice v ulici nezářily novotou, avšak majitelé je vydrhli octem do uspokojivé čistoty. Prádlo, které viselo na šňůrách mezi domy, nebylo roztrhané, ale vyspravené, což na mě působilo uklidňujícím dojmem. A přímo před mýma očima stál patrový cihlový dům s nápisem: POKOJE K PRONAJMUTÍ NA DEN NEBO MĚSÍC. Na malé roletě v patře se menším písmem skvělo: JEMNÉ PEČIVO PANÍ BOEHMOVÉ. Necelých deset stop od vchodu stála pumpa, napojená na crotonský akvadukt.

Napočítal jsem celkem čtyři příznivá znamení.

Za prvé, pumpa slibovala čistou říční vodu z westchester-ského okresu, nikoli tyfem zamořenou břečku z manhattan-ských studní. Pokud má majitel v úmyslu zavést vodu z řeky Croton až do svého domu, znamená to, že za ni platí předem, což je stejně zřídka jako zamrznutí Atlantiku, takže dojdete suchou nohou do Londýna. Lepší je bydlet poblíž veřejné pumpy. Za druhé, díky bydlení nad pekařstvím bych dostával včerejší chleba. Je tisíckrát pravděpodobnější, že majitel věnuje přebytečný bochník žitného pečiva některému sousedovi než cizímu člověku. Za třetí, v pekařstvích dvakrát denně přikládají do pece, což od listopadu vede ke snížení nákladů na vytápění, neboť mi žár vznikající při výrobě kmínových rohlíků vyhřeje podlahu.

Konečně, jméno „Paní Boehmová“ ukazovalo na vdovu. Ženy si nemohou založit vlastní živnost, ale ty prozíravější ji můžou zdědit. A já jsem si všiml, že nápis je upraven čerstvější barvou a slovo „Paní“ dopsáno. Z toho vyplývala čtvrtá výhoda. Když nemáte na nájem a vdova potřebuje opravit střechu, možná vás hned nevyžene na ulici.

Otevřel jsem dveře do pekařství.

Docela malé, ale s láskou udržované. Na pultě z borového dřeva ležely vyrovnané bochníky žitného a obyčejného hnědého farmářského chleba a na tácu s květinovým vzorem menší pečivo. Spatřil jsem hrozinky vyčnívající z koláče a moje smysly povzbudila vůně pomerančové kůry.

„Přejete si chléb, pane?“

Přešel jsem zrakem od zboží k ženě, která ho upekla – blížila se ke mně a otírala si přitom ruce do zástěry. Paní Boehmové bylo přibližně jako mně, spíše ke třicítce než ke dvacítce. Měla energickou bradu a bdělé a zvědavé světle modré oči – což mě v kombinaci s novostí nápisu „Paní“ vedlo k domněnce, že její manžel není po smrti dlouho. Její vlasy se vyznačovaly stejnou barvu jako semínka na slunečnicových rohlících, matně blondatou až šedou, a čelo měla příliš široké a ploché. Široká byla také její ústa, která se jaksi nehodila k útlé postavě. Při pohledu na samotné rty jsem si však paní Boehmovou dokázal představit, jak maže na krajíc svého farmářského chleba silnou vrstvu másla. Okamžitě se mi zalíbila. Nevypadala *skoupě*.

„Který se prodává nejlíp?“ Vystupoval jsem příjemně, jen jsem se neusmíval. Z usmívání mě bolela hlava, jako kdyby mně někdo pátil lebku cejchem. Pro barmana ale není těžké znít přátelsky.

„*Dreifkornbrot*.“ Kývla k němu. Hlas měla hluboký a příjemně chraplavý. „Trojzrnný. Upekla jsem ho před půlhodinou. Jeden bochník?“

„Ano. Dám si ho k večeři.“

„Ještě něco?“

„Taky ho musím někde sníst.“ Odmlčel jsem se. „Jmenuji se Timothy Wilde a rád vás poznávám. Ten pokoj nahoře je ještě volný? Nutně potřebuju nějaké bydlení a vypadá to, že jsem našel to nejlepší.“

Odpoledne jsem si za Valovy peníze koupil nový a hezky nacpaný slamník a na rameni jsem jej dovlekl zpátky na Elizabeth Street. Při každém kroku mě píchlo mezi žebry. Můj nový domov sestával ze dvou místností: větší měla dvanáct krát dvanáct stop a dvě mrňavá okna s výhledem na slepice na pochmurně hnědém dvorku. Prozatím jsem se rozhodl nevšímat si spací komůrky bez oken a odpočívat v obývacím pokoji.

Šustící slamník jsem si položil pod otevřená okna a natáhl jsem se na něj krátce poté, co slunce zmizelo v rudé skvrně na

obzoru. Přinejmenším si budu ve větším pokoji užívat chladný svit hvězd. Byl jsem za to vděčný, protože jsem se cítil jako v jediné tiché oáze uprostřed krajiny neznámých zvuků. Někde v dálce probíhal divoký a hlučný psí zápas. Od Němců, kteří se hrbili nad korbely piva v přeplněném vedlejší domě, se uličkou šířilo temné hučení. Zastesklo se mi po mých knihách, křesle, modrém odstínu stínítka mé lampy a po mém životě.

Budu žít tady, pomyslel jsem si, a pustím se do policejní práce, i když nikdo neví, jak by měla vypadat, a já ze všech nejmenší. Časem se všechno zlepší. Určitě. Život mi podrazil nohy, a proto bylo důležité nezapomenout na původní směr.

V noci se mi poprvé zdálo o tom, že čtu Mercyin román. Nádherný příběh, který hodlala napsat ode dne, kdy dočetla *Chrám Matky Boží v Paříži*. Tři sta stránek pergamenu jemného jako bavlna, převázaných modrou stužkou. Mercyina ruka kouzlila jeden řádek za druhým a při pohledu na její rukopis jsem si představil tu nejsložitější belgickou krajku. Ovinutou kolem špendlíkové hlavičky, ale ve skutečnosti dlouhou celé míle. Takovou, kvůli níž tvůrci ztratí zrak.

Za další Valovy peníze jsem zakoupil pěkné obnošené oblečení včetně černých kalhot a punčoch, jednoduchého dlouhého kabátu s modrou vestou a bílým kapesníkem a odvážně barevného šátku, který jsem považoval za dočasný ústupek politice, a prvního dubna v šest hodin ráno jsem se dostavil do soudní budovy na Centre Street. Také jsem měl klobouk s okrouhlou krempou, širší, než bylo mým zvykem. Když jsem si jej nasadil, navzdory jeho nápadnosti jsem si připadal příjemně neviditelný.

Vzduch kolem nově zřízeného policejního velitelství byl utkaný z ranní písečné bouře. Všudypřítomný písek a hrozné horko, které člověku bránilo v přemýšlení – což se přinejmenším hodilo k architektuře. Slyšel jsem, že po dokončení

budovy, v níž se nacházelo vězení a soud, trvalo dva týdny, než se jí začalo přezdívat Hrobky. Bloky černé žuly člověka ohromí a vyrazí mu dech, jakmile na ně pohlédne. Okna jsou vysoká přes dvě patra a navíc byla zasazena do železných rámců, jež by mohly sloužit jako obří rošty. Nad každým oknem je morbidní plastika glóbu s párem třepotajících se křídel a několika hady, kteří se planetu snaží vrátit na oběžnou dráhu.

Pokud bylo záměrem vyvolat dojem, že uvnitř bude člověk pohřbený zaživa, stavitelé odvedli za čtvrt milionu dolarů výtečnou práci.

Cestou ke vchodu jsem spatřil skupinu deseti, dvanácti protestujících, vesměs mužů s pestrými a pečlivě uvázanými nákrčníky a nejméně jednou zlomenými nosy. Někteří měli černé pásky na ruku, avšak nikoli smuteční úbor, což jsem si vyložil jako známku symbolického protestu. Jeden držel ceduli s nápisem PRYČ S PRASEČÍ TYRANIÍ / POLICIE, TVOJE DNY JSOU SEČTENY. Když jsem kolem nich procházel, chlapík se šedýma očima plivl jen pár stop přede mě.

„Za co držíte smutek?“ otázal jsem se zvědavě.

„Za volnost, svobodu, spravedlnost a ducha amerického vlastenectví,“ zavrčel rváč s půlkou ucha.

„V tom případě by se líp hodil černý nákrčník,“ navrhl jsem a vešel do věznice.

Zvenčí je z Hrobek vidět pouze masivní zeď s dvojnásobně vysokými okny pod kovovými mřížemi. Jakmile jsem však vystoupal po osmi schodech pod sverpé pilíře, zjistil jsem, že uvnitř se rozkládá nádvoří, což mě proti mé vůli zaujalo. Viděl jsem otevřené prostory, čtyřpodlažní vězeňské bloky rozdělené na mužskou a ženskou část a řadu soudních místností, kde se rozhodovalo o délce trestu. Jakýsi surovec s tváří zbrázděnou neštovicemi a špinavým krkem mě nasměroval k největší síni, kde měli shromáždění policisté vyslechnout řeč ohledně svých povinností.

Když jsem kráčet přes nádvoří, kde jindy stávala šibenice, krok se mnou srovnala zvláštní postava. Nemohl jsem si

pomoci a dlouze jsem se na muže zadíval. Měl značně potrhané oblečení, na prodřeném černém plášti skvrnu od vajec a nohy trochu do O. Vypadal jako krab. Potrhlá chůze snižovala jeho figuru natolik, že se zdál být malý skoro jako já. Z výzblého obličejě téměř bez brady zíraly oříškově hnědé oči a já jsem nabyl dojmu, že se ráno vynořil z oceánu. Jeho věk bych odhadl na šedesát. Boty měl hranaté a ve starém holandském stylu a chomáče šedých vlasů mu divoce vlály ve větru, který se jinak ničeho nedotkl.

Bok po boku jsme vstoupili do soudní síně. Muž spěchal najít si místo k sezení a já jsem učinil totéž. Usadil jsem se na lavici, která obvykle patří advokátům, a rozhlédl se. Stěny byly čistě nabílené a vysoká soudcovská stolice před námi zela prázdnotou. Přejel jsem zrakem po svých nových společnostech.

Bláznův sešíváný kabát by mezi shromážděnou chátrou vypadal jako uniforma. Sešlo se asi padesát lidí a já jsem si opět připadal jako ostrůvek ticha uprostřed mely. Bylo tam hodně Irů se žilami na svalnatých dělnických pažích a zrzavými licousy, obezřetně a bojovně se rozhlízejících a oblečených do ošumělých modrých kabátů se zašlými mosaznými knoflíky. Také černí Irové, bledí a se širokými rameny, mazaně pomrkávající. Pár Němců s trpělivými a povýšenými výrazy, ruce při rozhovoru založené na prsou. Američané s límci ohnutými dolů, pohvizdující si kabaretní melodie z Bowery a štouchající lokty do rozesmátých kamarádů.

Nakonec já a krabí stařec v holandských botách, čekající na pokyny. Působil mnohem nadšeněji než já.

„Vítejte, pánové! Jsem hrdý, že mohu promluvit k policii Šestého okrsku Prvního obvodu našeho skvělého města New Yorku.“

Vlažný potlesk. Muž, který vstoupil dvířky nalevo od soudcovské lavice, na mě však zapůsobil příliš silně na to, abych se zabýval lhostejným přijetím. Koneckonců, naposledy jsem ho viděl uprostřed pekla, a tak jsem si ho nyní pozorně prohlédl.

Pokud existoval nějaký nový policista, jehož soudce George Washington Matsell nefascinoval, pak mi to uniklo.

Jak jsem se dozvěděl později, Matsellovi bylo jen čtyřiatřicet, když ho demokratická většina v městské radě vybrala za prvního velitele newyorské policie. Jenže člověk, který stál před námi těžkopádný jako mrož a dvakrát tak ošlehaný větrem, vypadal daleko starší. Předcházela ho pověst příkladného muže i zhýralce, ale pochybuji, že toho dne si na něj někdo začal utvářet názor – kromě zjištění, že je nepřehlédnutelný. Dnes už vím, že je stejně inteligentní jako neomaleně rozhodný. Váží skoro tři sta liber. Celý jeho masitý obličej má tvar velkého písmene A: nevýrazná obočí se svažují k nosu, hluboké záhyby směřují od nozder k tenkým rtům s koutky stočenými dolů a jemnější vrásky běží od úst k dolní čelisti.

„Parta mrtvých sledů, kterou jsme znali jako Harperovu policii neboli modrokabátníky, byla natrvalo rozpuštěna, díky bohu. Blahopřeji vám ke jmenování, které zůstane v platnosti jeden rok,“ pronesl Matsell monotónním barytonem, vytáhl z kapsy obrovského šedého pláště lístek papíru a přes kulaté brýle do něj nahlédl. „Po volbách – pokud poměr sil v městské radě a radní zůstanou stejní – se samozřejmě můžete hlásit znovu.“

Tím objasnil, proč mají lidé jako Valentine pořád tak napilno: velké politické změny znamenají, že všichni vaši přátelé přijdou o práci a odstěhují se do vyřazených železničních vagonů severně od hranice civilizace kolem 28. ulice. Volby rozhodují o tom, která smečka krys ohlodá kosti. Cítil jsem se trochu jako krysa jen kvůli tomu, jak jsem se tam ocitl, protože pokud se tam vyskytoval někdo jiný než demokraté, nijak se neprojevoval.

„Někteří z vás se očividně nemůžou dočkat, až se dozvíte, co přesně budete *dělat*,“ pokračoval vrchní velitel. Několik mužů se zachechtalo a zašoupalo nohama. „Vaše služby mají šestnáct hodin. Během šestnáctihodinové denní služby – nebo noční, pochopitelně – je vaším úkolem potírat zločin. Pokud

uvidíte chlapa, který se někomu vloupá do baráku, zatkněte ho. Pokud uvidíte toulající se dítě, zadržte ho. Pokud uvidíte ženskou, jak sahá výletníkovi do kapsy, seberte ji.“

„A co když nějaká děvka loví na ulici zákazníky?“ zvolal nahrbený hromotluk. „Máme ji zatknout? Šlapání chodníku je taky zločin, ne?“

Asi tucet mužů se otázce vysmálo. Mlčky jsem s nimi souhlasil.

„Jistě,“ odvětil Matsell klidně. „Uvažujte – musela by s vámi jít bez virválu a potřebujete, aby chlap, co si ji zaplatil, svědčil u soudu, takže co kdybyste se radši pustil do stavění největší vazební cely na světě a dal nám vědět, až bude hotová?“

Znovu následoval smích a já jsem už podruhé pocítil jistý zájem. Zjevně to bude práce, u které je tu a tam třeba přemýšlet. Ne taková, která člověka změní ve velebeného osla.

„Takže zpátky k věci: pokud každou couru, kterou uvidíte, přitáhnete na stanici a obviníte z prostituce, osobně s vámi vyběhnu. Na to nikdo nemá čas. Příspěvky od města jsou zrušené, ale je jenom na vás, jestli přijmete odměnu od vděčných občanů,“ oznámil velitel a zabořil dlouhý nos do poznámek. „Rozpustili jsme inspekční sbory s následujícím zaměřením: ulice, parky, veřejné zdraví, doky, hydranty, zastavárny, obchody s laciným zbožím, koně, povozy, cesty a nemovitosti. Jejich práci přebíráte vy. Skončili strážci nedělního pořádku a zvoníci. Místo nich jste tu vy. Bylo propuštěno čtyřiapadesát chlapů z požárních hlídek. Kdo převezme jejich úkoly, pane Pieste?“

Chlapík s krabím obličejem a holandskými botami vyskočil na nohy, zamával vrásčitou pěstí ve vzduchu a zvolal: „My! To my jsme požární hlídky, my jsme štítem lidu, a Bůh žehnej ulicím starého dobrého Gotham!“

Zazněl potlesk a výskání, které bylo právě tak z poloviny ironické a z poloviny uznalé.

„Pan Piest je jedním ze starých strážců,“ zakašlal vrchní velitel Matsell a posunul si brýle na nose. „Jestli chcete vědět, jak se hledá ztracený majetek, obraťte se na něj.“

Pochyboval jsem, že pan Piest, který teď objevil vejce na svém plášti a seškraboval je nehtem, dokáže najít vlastní zadek. Nahlas jsem však nic neřekl.

„Většina z vás se dnes stane strážníky, ale stále nám zbývá obsadit ještě několik zvláštních míst. Vidím tu několik hasičů. Donnelli, Bricku, Walshi a Doyle, vy budete mít dohled na požáry a další ještě budou jmenováni. Ovládá tu někdo hantýrku?“

Reakce mě skoro překvapila – tucet rukou vystřelil nahoru, převážně mezi těmi nejdrsnějšími americkými mrtvými králíky, potetovanými Brity a zjizvenými Iry. Němci vesměs zachovali klid. Mezitím jako kdyby se schylovalo k bouři. Bylo jasné, že přes funkce, které chce Matsell přidělit, vede nejkratší cesta k newyorské spodině.

„Nebuďte tak skromný, pane Wilde,“ pokračoval vrchní velitel přívětivě.

Zaskočeně jsem k němu vzhlédl zpod krempe klobouku. Ještě před chvílí jsem si připadal nenápadný, ale zřejmě jsem se mylil.

Hantýrka je zajímavá řeč používaná podvodníky, zloději, násilníky, falešnými hráči, donašeči, narkomany a Valentinem. Slyšel jsem, že vznikla ze žargonu britských zlodějů, ale ten neznám. Vlastně to není jazyk – spíš cosi jako *šifra*. Slova jsou slangovými náhražkami obvyklých výrazů a mluvčí se k nim uchýlí, když chce, aby si obrýlený účetní, jenž sedí vedle něj, hleděl svého. Většinu mužů a žen, kteří hantýrkou hovoří, samozřejmě tvoří nuzáci. Část pouliční mládeže jinou mluvu ani nezná. I počestný pracující lid denně a bezděky pronáší výrazy jako „chmaták“ nebo „kápnout božskou“, jenže to už je vlastně normální srozumitelný jazyk. Matsell měl na mysli vyšší úroveň znalosti.

Obrátili se ke mně všichni rváci a králíci a já jsem nechápal, jak mě Matsell dokázal poznat, když ze mě viděl jen dolní polovinu obličeje.

„Nejsem skromný, pane,“ odpověděl jsem procítěně.

„Chcete mi namluvit, že nerozumíte vlastnímu bratrovi nebo že mi kapitán Valentine Wilde z Osmého okrsku lhal, když řekl, že jste náš nejschopnější nový rekrut?“

Kapitán Wilde. Jistě. Stejně mladistvé rysy, stejné špinavě blondaté vlasy, jen poloviční velikost a tři čtvrtiny tváře. Zatnul jsem zuby tak silně, až mi odřená kůže začala pod tenkým obvazem pulzovat. To je pro Vala typické. Nejenže mi vnutí funkci, pro kterou se nehodím a nechci ji. Všichni musejí být u toho, až si rozbiju ciferník, jak se říká.

„Ani jedno,“ odpověděl jsem s jistým úsilím. „Nekapíruju všechno, ale můžu na tom máknout.“

Tím jsem hantýrkou vyjádřil, že moje znalost není dokonalá. Udělám však, co bude v mých silách.

Paže pana Piesta vylétla jako raketa o čtvrtém červenci. „Chystá se pro nás a pro nováčky nějaký výcvik, než nastoupíme do služby, veliteli?“

Třebaže jsem George Washingtona Matsella nikdy neviděl odfrknout, v tuto chvíli k tomu měl nejbliž.

„Pane Pieste, všemožně se snažím, abychom začali bez toho, že nás vážené obyvatelstvo z čirého patriotismu odsoudí jako ‚stálé vojsko‘. Nemusím dodávat, že nejhlasilějšími vlastenci jsou v současnosti ti nejhorší darebáci. Nesmíme ztrácet čas – kapitáni vás seznámí s vašimi povinnostmi a podle mých pokynů rozdělí služby. Ti, kdo ovládají hantýrku, půjdou tam, kde je jich nejvíc zapotřebí, a od zítřka se do toho pustíte. Na shledanou a hodně štěstí.“

Vrchní velitel Matsell se vzhledem ke svým rozměrům pohybuje pozoruhodně rychle, jako útočící bizon, a tak během okamžiku zmizel. Soudní síň ožila hovorem a já jsem v hrudi pocítil energii hučící jako spodní proud. Dva kapitáni, z nichž jeden byl vysoký černý Ir v buňce a druhý rodák z Bowery s napomádovanými kotletami a kalnými očima, se po sobě nejistě podívali. *Co myslí těmi „povinnostmi“?* odečetl jsem z Američanových rtů. Je to snadné a já jsem se to naučil během dvou měsíců v baru, kde panoval rámus jako

při pouličních nepokojích. Těžko někomu prodáte pití, když nevíte, co chce.

Měli by vědět, jak se pochoduje proti vzbouřenému davu, na který můžou narazit kdekoli ve městě, odpověděl Ir a moudře pokýval hlavou. *Na výtržníky platí jediné hezky maštrující policejní formace.*

U Joviše, teď jsi na to kápnul.

A tak jsme se příští tři hodiny potili na nádvoří Hrobek při nácvičku pochodu v útvaru. O policejní práci nám to moc neřeklo. Rozhodně jsme však pobavili vězně, které mezitím vodili z vězení k soudu.

Když směšné pořadové cvičení skončilo, byl jsem nejbliž ke dveřím do soudní části budovy, a proto mě zařadili jako prvního. Posadil jsem se na dřevěnou stoličku naproti seschlému úředníkovi, jenž se mě zeptal na mou kvalifikaci. Vnitřně jsem sebou trhl, ale vynesl jsem kartu, kterou mi rozdali. „Mluvím trochu hantýrkou,“ odpověděl jsem.

Bůh mi pomáhá.

„Tak to vás přidělíme za křižovátku Centre Street s Anthony Street. Službu máte od čtyř ráno do osmi večer,“ rozhodl úředník. Z jedné kupy papírů vytáhl nákres mého rajonu. „Tady budete hlídkovat. Během služby žádné pití, hýření ani jiná zábava. Máte číslo jedna-nula-sedm. Do práce se hlase tady v Hrobkách zítra ve čtyři ráno.“

Vstal jsem.

„Ještě moment.“

Úředník vylovil z velké kožené brašny měděný odznak ve tvaru hvězdy. Vtiskl mi ho do dlaně a dodal: „Když jste ve službě, musíte ji pořád nosit.“

Přejel jsem po odznaku prsty. Byl obyčejný a trochu křivý. Prostě vykováná hvězda v matné barvě suchého listí, které na podzim zasype City Hall Park. Na první pohled nic moc, ale pak jsem si uvědomil, že je dělali ve spěchu. Pozdravil jsem úředníka zvednutím ruky ke klobouku a první jsem stanul venku před širokým žulovým vchodem.

Příslušník policie města New Yorku.

V Šestém okrsku je nás pětadesát a sotva byste našli různorodější partu čistokrevných i polovičních mizerů. Přesto máme jeden společný rys a já jsem jej odhalil, když jsem krácel domů k hučící bavorské pivnici na Elizabeth Street.

Všichni jsme nějak poznamenaní, my policisté s hvězdou z roku 1845. Neúplní. Město nám něco buď nedalo, nebo naopak sebralo, a tak nám k dokonalému tvaru cosi chybí. Menší či větší kousek nás schází. Všichni v sobě máme mezeru, kterou nelze přehlédnout.

Ještě pořád jsem přemýšlel o tom, jak zakrýt a nevnímat tyhle nepěkné jizvy, když jsem přesně o tři týdny později narazil na to zakrvácené děvče. Tahalo se za vlasy jako stará irská vdova a měsíční světlo mu barvilo šaty do nevýrazné šedi.

Jmenuje se Aibhilin ó Dálaigh. Znamená to *Ptáčátko* – Ptáčátko Dalyová. A měla převrátit město vzhůru nohama. A jedenadvacátého srpna jsme shodou okolností také našli to nebohé děcko. Ale to předbíhám.

ČTYŘI

Na Pike Street 50 je čtvercový sklep přibližně deset na deset stop veliký a sedm stop vysoký, s jediným malým oknem a starobylými padacími dveřmi. V tomto stísněném prostoru v poslední době přebývaly dvě rodiny, čítající dohromady deset osob různého věku.

HYGIENICKÉ PODMÍNKY PRACUJÍCÍHO
OBYVATELSTVA NEW YORKU, LEDEN 1845

Brzká pekařská pracovní doba paní Boehmové se ukázala jako dar z nebes, neboť domácí u mě ochotně zaklepala v půl čtvrté, ještě před rozedněním. Spatřil jsem žlutou záři její svíce, zavolal jsem „Dobré ráno!“ a s hekáním se převálil na bok. Takový byl můj nový rituál. Tichý pramínek medového světla zamířil po schodech zpátky dolů a já jsem si v šeru vyměňoval obvaz na tváři a užíval si chladného vzduchu, než jej zamoří slunce.

Musím se podívat, jak vypadám, pomyslel jsem si každé ráno, jenže jsem neměl zrcadlo. Odpoledne mě napadalo: *Co kdybych se prohlédl třeba v nějakém výkladu?* Nakonec jsem večer co večer uslyšel, jak bratrův hlas pronáší: *Ťsi měkkota*, sfoukl jsem svíčku vedle postele a vyčerpaně jsem usnul. Pořád jsem si opakoval, že můj obličej je v řádu věcí naprosto bezvýznamný. Žebra se mi hojila docela rychle, tak proč se nesoustředit na dobré zprávy? Byl jsem silný jako dřív, třebaže jsem ještě nedokázal přemoci únavu, která se dostavovala po probuzení, ještě než slunce pohládilo svět. *Kde kdo vypadá dobře*, říkal jsem si. Nebo: *Přeci nebudu marnivý.*

A stejně jsem už věděl dost, nemám pravdu? *Měl jste štěstí*, sdělil mi nosovým hlasem shrbený lékař den předtím, než jsem odešel od Valentina, *že jste nepřišel o oko. Vypadá to, že zranění pravděpodobně neovlivní pohyby obličeje v oblasti regio orbitalis – jizva bude nápadná, ale svaly frontalis a orbicularis oculi*

budou zřejmě pracovat normálně. Lékařskou mluvou mi pověděl, že kůži od pravého oka nahoru, přes spánek, na třetině čela a trochu i ve vlasech natrvalo poznamenaly plameny, a navíc jsem si všiml bratrova výrazu, když se na mě díval a myslel si, že ho nevidím. To je dost informací, ne?

Popravdě řečeno, můj stoicismus byl jenom zástěrka – z představy, že na sebe pohlédnu, se mi zvedal žaludek. Střežil jsem se toho pohledu ze zbabělosti, nikoli z rezignace a flegmatismu. Nikdo, s kým jsem se setkal, mě však neznal tak dobře, aby si toho všiml nebo na to upozornil, a protože jsem se záměrně vyhýbal Valovi, bylo to v pořádku. *Všechno bylo v pořádku.*

Avšak ráno jednadvacátého srpna jsem se probudil již kolem třetí hodiny. Zřejmě to bylo znamení, ale já jsem tomu nevěnoval pozornost. Hleděl jsem z okna na závoj mraků, který visel nad městem, dokud se nerozpoutala bouře. Měl jsem dojem, jako bych se topil.

Dole jsem položil penny na čistý pult a vzal si rohlík z koše se zbytky ze včerejška. Výhoda. Na hlavu jsem si nasadil široký klobouk, rohlík uložil do kapsy a zamířil k Hrobkám, kde začínala moje celodenní služba. Třebaže bych to nerad přiznával, prvních čtrnáct dnů u policie byla fascinující zkušenost. Mám-li však být upřímný, hlídkoval jsem ve *velice* zajímavé čtvrti. Přitom to bylo vcelku jednoduché: vytrvale a mlčky jsem procházel zástupy lidí, pozorně si je prohlížel a všiml si, jestli někdo nepotřebuje pomoc nebo se mu neděje příkoří.

Po ohlášení v Hrobkách jsem se vydal na Centre Street. Kolem se sunuly povozy tažené obrovskými koňmi a jejich kola zatlačovala do chodníku škváru, čímž se starala o práci čističům bot. Když jsem došel k impozantní budově plynárny na rohu Canal Street a Centre Street, zabočil jsem doleva. Canal Street na mě vždy zapůsobila svou tepající živostí – hokynáři se o ni dělili s obchodníky s pánským prádlem, v některých výlohách se blyštěly boty a jiné byly plné tyrkysového, šarlatového a fialového hedvábí. Nad vystavenými hodinkami

a slamáky žili úředníci a dělníci s rodinami. Muži vyhlíželi z oken a pili ranní kávu. Když jsem na severním konci dospěl k Broadwayi, míjel jsem stanoviště fiakrů, kde v otevřených čtyřkolových kočárech vozkové kouřili doutníky, klábosili a pod růžovějícím nebem čekali na první zákazníky.

Věděl jsem, že na Broadwayi se mám vydat na jih. Jestliže na světě existuje ulice širší a živější než Broadway, ulice se závratnějšími kontrasty mezi vyzábělými narkomany v plesnivých hadrech a dámami, které se ve svých róbách pohybují jako malé parníky, pak si ji neumím ani nechci představit. Toho rána mě v bryčkách míjeli barevní sluhové v letních slaměných kloboucích a světle zelených lněných halenách a jeden skoro srazil Židovku, která prodávala stuhy ze široké krabice, jež jí visela na krku. Svalnatí dodavatelé ledu ze společnosti Knickerbocker se lopotili se železnými kleštěmi a na kárách rozváželi bílé bloky do drahých hotelů, než se začnou probouzet hosté. A dovnitř a ven putovala zablácená, tučná, ale zázračně hbitá prasata, očichávající pošlapané listy řepy. Všechno bylo upatlané, až na výkladní skříně, všechno bylo na prodej, až na dlažební kostky, všechno se chvělo nezachytitelnou energií.

Z Broadwaye jsem pokračoval východním směrem na Chambers Street. V elegantních cihlových budovách nalevo sídlily advokátní kanceláře a stíněné ordinace lékařů. Po mé pravici se rozkládal City Hall Park, obklopující nejen radnici, ale i archiv. Vše bylo zaprášené a hnědé. Za tímto ponurým prostranstvím bez trávy jsem se ocitl na Centre Street a vydal se zpátky k Hrobkám.

Zbystřit jsem musel na křižovatce Centre Street a Anthony Street, jen blok od Hrobek.

Za dva týdny u policie jsem zatkl sedm lidí. Všechny poblíž této křižovatky. Dva gaunery, kteří prodávali falešné akcie přistěhovalcům, čemuž můj bratr a ostatní podvodníci říkají podvádění. Tři muže za opilství a rušení veřejného pořádku, což bylo náročné pouze kvůli tomu, že jsem jim musel vysvětlit: „Ano, podle zákona musíte jít se mnou; ne, nezajímá mě,